Η ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων

«Πολλά ενοχλητικά και κουραστικά πράγματα υπάρχουν στη ζωή· και στους Ολυμπιακούς Αγώνες δεν είναι το ίδιο άσχημα τα πράγματα;
Δε σε ψήνει η ζέστη; Δε σε τσαλαπατάει το πλήθος;
Δεν είναι δύσκολο να πλυθείς;
Η βροχή δε σε μουσκεύει ως το κόκαλο;
Δε σε πειράζει ο θόρυβος, η φασαρία και οι άλλες ενοχλήσεις;
Κι όμως, μου φαίνεται πως άνετα, μετά χαράς μάλιστα, τ' ανέχεσαι όλα αυτά μόλις σκεφτείς το μοναδικό θέαμα που θ' αντικρίσεις».

Επίκτητος, 1ος αιώνας μ.Χ.

Οι πηγές αναφέρουν πολλούς σαν ιδρυτές των Ολυμπιακών Αγώνων, όπως το βασιλιά Πέλοπα, τον Ιδαίο Ηρακλή, τον Αέθλιο (βασιλιά της Ήλιδας, απ' όπου προήλθε και η λέξη αθλητής), τον γνωστό μας Ηρακλή, τους βασιλιάδες της Ηλιάδας Νηλέα και Πελία κ.ά.
Όπως αναφέρει ο Στράβωνας, οι αγώνες ξεκίνησαν από τους Ηρακλείδες και αρχικά είχαν καθαρά τοπικό χαρακτήρα για να φθάσουμε στο βασιλιά Ίφιτο, απόγονο του Όξυλου (ο οποίος φέρεται ως εμπνευστής) που φέρεται σαν ο ανακαινιστής του θεσμού. Η αρχή των αγώνων θα πρέπει να αναζητηθεί μετά το 1.253 π.Χ.

Ο Ίφιτος είχε αποκάμει να βλέπει το βασίλειό του, την Ήλιδα, όπου βρίσκονταν το θρησκευτικό κέντρο της Ολυμπίας, να λεηλατήται αδιάκοπα από τους στρατούς των μεγάλων γειτονικών κρατών, που πολεμούσαν μεταξύ τους, και πήγαιναν να λύσουν τις διαφορές τους στο έδαφός του.
Μη ξέροντας τι να κάνει, ο Ίφιτος πήγε το έτος 784 π.Χ. στο μαντείο των Δελφών,

στις πλαγιές του Παρνασσού, όπου υψώνονταν ο ναός του Απόλλωνα, του Θεού του Φωτός και των Τεχνών. Στην ερώτηση του Ίφιτου: «Τι πρέπει να κάνω για να γλιτώσω το λαό μου από τα δεινά του πολέμου;», ο Απόλλωνας αποκρίθηκε: «Να οργανώσεις στην Ολυμπία αθλητικούς αγώνες που τόσο τους αγαπούν οι Θεοί».
Εντυπωσιασμένος από αυτό το χρησμό, ο Ίφιτος επισκέφτηκε έναν από τους ισχυρότερους γείτονές του, το Λυκούργο, βασιλιά και νομοθέτη της Σπάρτης, και του εξέθεσε την κατάσταση. Ο Λυκούργος αφού τον άκουσε με ενδιαφέρον αποφάσισε να θεωρήσει την Ήλιδα ουδέτερο έδαφος, για να μπορεί ο Ίφιτος να οργανώσει αβίαστα τους αγώνες που άρεσαν στους Θεούς.
Καθώς ο Λυκούργος ήταν ισχυρός βασιλιάς, με μεγάλη επιρροή, όλοι οι άλλοι βασιλιάδες των Ελληνικών κρατών συμφώνησαν μαζί του. Έτσι η Ήλιδα γίνονταν απαραβίαστη.
Το κείμενο της συνθήκης γράφτηκε πάνω σε έναν δίσκο που φυλασσόταν στο Ηραίον. Σε αυτή τη συνθήκη, που αποτέλεσε αποφασιστικό γεγονός για τη μετέπειτα ανάδειξη του Ηραίου σε Πανελλήνιο κέντρο, συμφωνήθηκε η «Ιερή Ανακωχή», δηλαδή η κατάπαυση του πυρός και απαγόρευση εκτέλεσης της θανατικής ποινής σε όλο τον Ελληνικό κόσμο κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων. Για 12 αιώνες η ανακωχή αυτή παραβιάστηκε μόνο μία φορά: το 364 π.Χ, στην διάρκεια της 103ης Ολυμπιάδας, από τους Αρκάδες που κατέλαβαν την Ολυμπία. Αυτή η πράξη προκάλεσε την οργή όλων των υπόλοιπων Ελλήνων. Έτσι οι Αρκάδες τιμωρήθηκαν αυστηρά.

Ο Ίφιτος, γεμάτος ευγνωμοσύνη, αποφάσισε την τέλεση στην Ολυμπία, κάθε τέσσερα χρόνια, κατά την πρώτη πανσέληνο μετά το θερινό ηλιοστάσιο, έναν αγώνα ανάμεσα στους δρομείς δύο πόλεων: της Πίσας και της Ήλιδας. Ο αμετάβλητος αυτός ρυθμός -κάθε τέσσερα χρόνια- μας επέτρεψε να γνωρίζουμε με ακρίβεια τη χρονολογία μεγάλων ιστορικών γεγονότων της αρχαιότητας. Το διάστημα που μεσολαβούσε από τη λήξη των αγώνων έως την αρχή των επόμενων, ονομάζονταν Ολυμπιάς, όρος που χρησιμοποιούνταν για να δηλώσει και τους ίδιους τους αγώνες. Τις Ολυμπιάδες πρώτος αρίθμησε ο Ιππίας ο Ηλείος και μετά συνέχισε ο Αριστοτέλης.

Χρειάστηκαν οχτώ χρόνια στον Ίφιτο για να ετοιμάσει τους αγώνες ως το 776 π.Χ. όπου και πραγματοποιήθηκαν οι πρώτοι επίσημοι Ολυμπιακοί Αγώνες και οι οποίοι ήταν αφιερωμένοι στον Δία, του οποίου το τεράστιο άγαλμα στεκόταν στην Ολυμπία.

Πραγματοποιήθηκε το πρώτο αγώνισμα ταχύτητας σε απόσταση 192,27 μέτρων. Αλλά, γιατί αυτή η παράξενη απόσταση που την ονόμαζαν «στάδιο», και που σήμερα σημαίνει τον ίδιο τον αγωνιστικό χώρο; Δεν την είχαν διαλέξει στην τύχη: Αντιπροσώπευε 600 φορές το μήκος του ποδιού του Ηρακλή. Οχτώ αιώνες νωρίτερα, σύμφωνα με το θρύλο, ο Ηρακλής είχε φτάσει στην Ολυμπία, και αφού εξόντωσε τον τύραννο Αυγεία και καθάρισε τους περίφημους σταύλους του, οργάνωσε έναν αγώνα δρόμου για να ευχαριστήσει τους Θεούς.
Ο Ηρακλής μέτρησε σε ευθεία γραμμή 300 αχνάρια με το πόδι του και σημείωσε έτσι μία απόσταση -το στάδιο- στην οποία συναγωνίστηκαν τα αδέλφια του, ο Επίδημος, ο Ίδας, ο Αϊονος και ο Λάσος. Από αυτό βγαίνει το συμπέρασμα ότι ο Ηρακλής είχε μεγάλα πόδια. Σήμερα θα φορούσε 50 νούμερο παπούτσι.
Έτσι την επόμενη μέρα, μετά την πανσέληνο του θερινού ηλιοστασίου (μία μέρα του σημερινού Ιουλίου), εκείνη την χρονιά του 776 π.Χ., ένας μικρός βοσκός από την Ήλιδα, ο Κόροιβος, νίκησε τους αντιπάλους του και έγινε ο πρώτος Ολυμπιονίκης της ιστορίας.
Η επιτυχία των αγώνων μεγάλωσε γρήγορα. Σε λίγο πήραν μέρος όλα τα Ελληνικά κράτη. Ο αριθμός των αγωνισμάτων αυξήθηκε (δρόμος 2 έως και 24 σταδίων, άλματα, ακοντισμός, παλή κ.λ.π.).

Οι αθλητές παρουσιάζονταν ένα μήνα πριν αρχίσουν οι Αγώνες στην «Ελίν» (ον. Η Ελίς), δηλαδή την πόλη που τους φιλοξενούσε, αλλά η οργάνωση και η επίβλεψη της τήρησης των κανόνων ανατιθόταν στους Ελλανοδίκες (Ελλανόδικος Επιτροπή). Αρχικά ο θεσμός ήταν κληρονομικός και ισόβιος, αργότερα όμως η εκλογή τους γινόταν με κλήρο ανάμεσα σε όλους τους Ηλείους Πολίτες. Εκλέγονταν για μια Ολυμπιάδα και η εκπαίδευσή τους διαρκούσε δέκα μήνες. Εκτός όμως από την οργάνωση των αγώνων έργο τους ήταν και η απονομή βραβείων. Μπορούσαν ακόμα να επιβάλλουν ποινές ή και να αποκλείσουν αθλητές.
Δύο ημέρες μετά την έναρξη των αγώνων η πομπή των αθλητών ξεκινούσε από την Ελίν για να καταλήξει στην Ολυμπία όπου την υποδέχονταν τα πλήθη των θεατών που είχαν έρθει για να παρακολουθήσουν τους Αγώνες. Οι τελετές άρχιζαν με τον επίσημο όρκο που απαγγέλλονταν από τους αθλητές στο Βωμό του Ορκίου

Διός, στο Βουλευτήριον, όπου ορκίζονταν ότι θα διαγωνιστούν τίμια και ότι θα σεβαστούν τους κανόνες.

Μέχρι το 632 π.Χ. οι Αγώνες διαρκούσαν 1 έως 3 ημέρες, ενώ από τον 5ο αιώνα και έπειτα η διάρκειά τους επεκτάθηκε στις 5 ημέρες. Αυτό άλλαξε και πάλι κατά την αλλαγή της χιλιετίας και επεκτάθηκε ακόμα περισσότερο, στις 7 ημέρες. Οι απόψεις πάντως διίστανται όσον αφορά το πρόγραμμα. Τα προγράμματα έγιναν γνωστά χάρη σε αποαπάσματα του Φιλόστρατου, του Παυσανία, του Πλούταρχου και του Λουκιανού.

Στη διάρκεια των αγώνων η Ολυμπία, που τον άλλο καιρό ήταν μια θρησκευτική πόλη όπου έμεναν μόνο ιερείς για να εκτελούν τις λατρείες και να φυλάνε τους τάφους, γίνονταν ένας πολυάνθρωπος τόπος, όπου ανθούσε το εμπόριο. Γύρω από το Ολυμπιακό Στάδιο που μπορούσε να χωρέσει 40 – 60.000 θεατές, ξεφύτρωνε ένα χωριό από σκηνές που στέγαζε τους επισκέπτες.

Όταν πλησίαζε ο καιρός για την διεξαγωγή των αγώνων οι σπονδοφόροι, οι οποίοι κρατούσαν κλαδιά ελιάς, διαλαλούσαν το μήνυμα της Ολυμπιακής Εκεχειρίας (αρχικά η Ιερή Εκεχειρία είχε διάρκεια ενός μήνα και αργότερα έφτασε τους τρεις) στο πανελλήνιο, που σήμαινε διακοπή στις εχθροπραξίες και απαγόρευση εκτέλεσης της θανατικής ποινής.

Στους αγώνες συμμετείχαν μόνο οι ελεύθεροι Έλληνες πολίτες. Για να γίνει κανείς δεκτός σε αυτούς, έπρεπε επίσης να έχει γυμναστεί σοβαρά επί δέκα μήνες και να έχει πάρει μέρος σε μία προεξάσκηση 30 ημερών πριν από την έναρξη των αγώνων. Δικαίωμα συμμετοχής είχαν όλοι οι Έλληνες πολίτες που δεν είχαν διαπράξει φόνο ή ιεροσυλία. Απαγορεύονταν η συμμετοχή στους βάρβαρους και στους δούλους. Στις μέρες των αγώνων απαγορευόταν η είσοδος στις γυναίκες (εκτός κι αν ήταν ιππείς), μόνο η Ιέρεια της Θεάς Δήμητρας, Χαμύνης μπορούσε να τους παρακολουθήσει καθισμένη στον βωμό της Θεάς. Η τιμωρία των γυναικών που θα παρέβαιναν τον απαγορευτικό νόμο ήταν θάνατος με κατακρήμνισμα από το όρος Τυπαίο. Ωστόσο, η μητέρα ενός αθλητή, η Καλλιπάτειρα, δεν άντεξε στην ευχαρίστηση να δει το γιο της που αγωνίζονταν. Έτσι μεταμφιέστηκε σε γυμναστή και τρύπωσε στο στάδιο, αναμειγμένη με το πλήθος. Για κακή της τύχη την αναγνώρισαν και την καταδίκασαν αρχικά να την πετάξουν από το όρος Τυπαίον, όπως όριζε ο νόμος. Τελικά όμως της έδωσαν χάρη, γιατί ανήκε σε οικογένεια διάσημων αθλητών, μια και ο πατέρας της και τα αδέλφια της είχαν στεφανωθεί νικητές στους προηγούμενους αγώνες. Στο εξής για να αποφύγουν τέτοιου είδους

περιστατικά, υποχρέωσαν τους γυμναστές και τους αθλητές να παρουσιάζονται στο στάδιο ολόγυμνοι.

Οι αθλητές στην αρχαιότητα αγωνίζονταν μόνο για την δόξα αφού μοναδικό έπαθλο ήταν ο κότινος, ένα στεφάνι αγριελιάς από το ιερό δέντρο της Ολυμπίας. Το έπαθλο αυτό θεσπίστηκε κατόπιν εντολής του Μαντείου των Δελφών.
Ανυπολόγιστη όμως ήταν η ηθική σημασία της νίκης. Ο Ολυμπιονίκης όταν επέστρεφε στην πόλη απολάμβανε μεγάλες τιμές. Κατεδαφιζόταν ένα μέρος των τειχών της πόλης, εφόσον η πόλη που γέννησε τον Ολυμπιονίκη δεν είχε ανάγκη από τείχη, και από την νέα είσοδο έμπαινε ο νικητής. Σε άλλες πόλεις αναγράφονταν τα ονόματά τους σε στήλες, οι γλύπτες φιλοτεχνούσαν ανδριάντες τους και ακόμα λατρεύονταν σαν ήρωες μετά τον θάνατό τους. Ο Ολυμπιονίκης γίνονταν εξαιρετική προσωπικότητα και η πόλη του έμπενε αμέσως κάτω από την προστασία των Θεών. Τον θεωρούσαν ημίθεο. Του έστηναν άγαλμα και τον απάλλασσαν από τους φόρους για όλη του τη ζωή. Ωστόσο η σημαντικότερη τιμή για έναν Ολυμπιονίκη ήταν το δικαίωμα να τοποθετήσει το άγαλμά του στην ιερή Άλτη.
Ένα μεγάλο ερώτημα που παραμένει ακόμα και σήμερα είναι οι επιδόσεις των αθλητών κατά την αρχαιότητα. Τα στοιχεία που έχουμε προέρχονται από μύθους, οι οποίοι απέχουν πολύ από την πραγματικότητα. Σύμφωνα με έναν από αυτούς ένας αθλητής με το όνομα Πόλυμος Νέστορας μπορούσε να πιάσει έναν λαγό στο τρέξιμο, πράγμα που υποθέτει μία επίδοση της τάξης των έξι δευτερολέπτων στα εκατό μέτρα, πράγμα που αποτελεί ένα κατόρθωμα πέρα από τις ανθρώπινες δυνατότητες.

Γύρω στα 350 π.Χ. οι Ολυμπιακοί Αγώνες έφτασαν στο αποκορύφωμά τους. Έπειτα η Ελλάδα κατακτήθηκε από τους Ρωμαίους. Τότε άλλαξαν όλα. Εμφανίστηκαν νέα αθλήματα, όπως αρματοδρομίες, ξιφομαχίες,πάλη ανθρώπων με θηρία. Οι αγώνες αρχίζουν να φθείρονται μετά την ρωμαϊκή εισβολή το 146 π.Χ. και αρχίζουν να μετατρέπονται σε δημόσια θεάματα, οι αθλητές και οι κριτές εξαγοράζονται και φυσικά χάνεται η ομορφιά και η αίγλη του θεσμού. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες

ανοίχτηκαν σε όλους, και όχι μόνο στους Έλληνες. Ο Νέρων, για να λάβει μέρος ως αθλητής στους αγώνες διέταξε να εκτελεστούν οι αγώνες κατά το τρίτον έτος της Ολυμπιάδας εκείνης (το 67 μετά Χριστόν) και όχι κατά το πρώτο ως ήτανε και απαιτούσε ο καθιερωμένος κανονισμός, επέβαλε μάλιστα ακόμα και την τέλεση μη επιτρεπόμενων μουσικών αγώνων, ο οποίος ανεδείχθη, ως εικός, νικητής ως τραγωδός και κιθαρωδός. Ο αυτοκράτορας Νέρων ανακηρύχτηκε επίσης «ολυμπιονίκης» στις αρματοδρομίες αφού όλοι οι υπόλοιποι που λάμβαναν μέρος, αποχώρησαν ξέροντας πως θα εκτελούνταν αμέσως σε περίπτωση που τολμούσαν να διεκδικήσουν την πρωτιά από τον αυτοκράτορα.
Ο Τιβέριος μολαταύτα -νικητής τεθρίππου πρότερον- γενόμενος Αυτοκράτορας ανασυνέστησε τον ιππικό αγώνα. Παρόλα αυτά, οι αγώνες παρέμεναν πολύ δημοφιλείς και συγκέντρωναν πολύ κόσμο, ενώ υπήρχαν αυτοκράτορες που εμφανίσθηκαν ως φίλοι και υποστηρικτές της Ολυμπίας. Ως παράδειγμα αναφέρεται ο Σύλλας το 80 π.Χ. που κάλεσε τους αθλητές της Ολυμπίας στη Ρώμη, για να κοσμήσει το θρίαμβό τους.

Γεννημένοι για να ευχαριστήσουν τους Θεούς των αρχαίων Ελλήνων, οι Ολυμπιακοί αγώνες της αρχαιότητας πέθαναν επίσης για θρησκευτικούς λόγους. Με την επικράτηση του Χριστιανισμού, ο αυτοκράτορας Ανατολής και Δύσης, Θεοδόσιος Α’, θεωρώντας πως οι αγώνες ήταν ένα υπόλειμμα της ειδωλολατρείας αποφάσισε να τους καταργήσει. Έτσι οι αγώνες της 286ης Ολυμπιάδας το 393 μ.Χ. υπήρξαν οι τελευταίοι της αρχαιότητας.

Ο χώρος της Ολυμπίας δεν άντεξε στην εξαφάνιση των Ολυμπιακών Αγώνων. Ένα έτος μετά την κατάργησή τους, η Ολυμπία λεηλατήθηκε, εξαιτίας μίας μάχης ανάμεσα σε Βυζαντινούς και Γότθους. Το 426 ο Θεοδόσιος πρόσταξε να ξηλώσουν και να κάψουν ότι απέμεινε από τον ένδοξο τόπο της Ολυμπίας. Εκατό χρόνια αργότερα, το 526, ο ποταμός Αλφειός ξεχείλισε, σκεπάζοντας τον Ολυμπιακό χώρο με άμμο και λάσπη. Μια σελίδα της Ιστορίας είχε πλέον κλείσει. Θα εξαφανίζονταν λοιπόν για πάντα εκείνη η μεγάλη και θαυμαστή ανθρώπινη ιδέα; Μάλλον όχι…

Είναι γνωστό ότι κατά τον 17ο αιώνα γινόταν κάποια γιορτή η οποίο έφερε το

όνομα «Ολυμπιακοί αγώνες» στην Αγγλία. Παρόμοιες εκδηλώσεις ακολούθησαν στους επόμενους αιώνες στην Γαλλία και Ελλάδα οι οποίες όμως ήταν μικρής έκτασης και σίγουρα όχι διεθνείς.
Δεκατρείς αιώνες μετά την ολοκληρωτική καταστροφή της Ολυμπίας, ανάμεσα στο 1875 και στο 1881, μια ομάδα Γερμανών αρχαιολόγων, κάτω από τη διεύθυνση του ιστορικού Έρνστ Κούρτιους, έβγαζε στο φως τα ερείπια της Ολυμπίας, ξεθάβοντας 130 αγάλματα και πολυάριθμα ίχνη της μεγάλης εποχής. Αυτή η ανακάλυψη προκάλεσε στην Ευρώπη μία αναζωογόνηση του ενδιαφέροντος για τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Το ίδιο διάστημα, ο βαρώνος Πιέρ ντε Κουμπερτέν προσπαθούσε να δικαιολογήσει την ήττα των Γάλλων στον Γαλλοπρωσικό πόλεμο (1870-1871). Πίστευε ότι ο λόγος της ήττας ήταν επειδή οι Γάλλοι δεν είχαν αρκετή φυσική διαπαιδαγώγηση και ήθελε να την βελτιώσει. Ο Κουμπερτέν ήθελε επίσης να ενώσει της εθνότητες και να φέρει μαζί την νεολαία με τον αθλητισμό παρά να γίνονται πόλεμοι. Πίστευε ότι η αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων θα πετύχαινε και τους δύο πιο πάνω σκοπούς του.Ο Κουμπερτέν το 1892 ανακοινώνει την ιδέα και προσπαθεί να βρει υποστηρικτές. Σε ένα συνέδριο στο πανεπιστήμιο της Σορβόνης στο Παρίσι που έγινε από τις 16 μέχρι τις 23 Ιουνίου, το 1894 παρουσίασε τις ιδεές του σε ένα διεθνές ακροατήριο. Την τελευταία μέρα του συνεδρίου αποφασίστηκε να διεξαχθούν οι πρώτοι μοντέρνοι Ολυμπιακοί αγώνες το 1896 στην Αθήνα, την πόλη και την χώρα που τους γέννησε. Έτσι γεννήθηκε η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή (ΔΟΕ) για να διοργανώσει τους Αγώνες με πρώτο πρόεδρο τον Έλληνα Δημήτριο Βικέλα.

Οι πρώτοι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες γνώρισαν μεγάλη επιτυχία. Χάρις στην βοήθεια του εθνικού ευεγέρτη Γεωργίου Αβέρωφ και τον ελληνικό ενθουσιασμό, το Παναθηναϊκό Στάδιο ετοιμάστηκε να φιλοξενήσει την μεγάλη κοσμοπολίτικη αυτή εκδήλωση. Ο στίβος είχε κατασκευαστεί από έναν βρετανό, τον Charles Perry, που λόγω του περιορισμένου χρόνου που είχε μπροστά του, δεν μπόρεσε να τον τελειοποιήσει και έτσι οι επιδόσεις ήταν πολύ χαμηλές στους αγώνες. Στις 6-15 Απριλίου 1896 η τέλεση των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων πραγματοποιήθηκε με μεγάλη λαμπρότητα στην Αθήνα, την γενέτειρα του Ολυμπιακού Πνεύματος και των Ολυμπιακών Ιδεωδών, στο Καλλιμάρμαρο Παναθηναϊκό Στάδιο. Η νίκη του Λούη, ενός νερουλά από το Μαρούσι, αποτέλεσε το μεγάλο γεγονός των πρώτων εκείνων Ολυμπιακών Αγώνων και το όνομα του Σπύρου Λούη πέρασε στην ιστορία. Οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες είχαν πετύχει απόλυτα.

Έκτοτε ο θεσμός των αγώνων ταξιδεύει σε όλο τον κόσμο μεταφέροντας τις πανανθρώπινες και διαχρονικές αξίες του Ολυμπισμού σε όλους τους λαούς και τους πολιτισμούς. Αν και οι αθλητές που πηραν μέρος δεν ξεπερνούσαν τους 250, ήταν η μεγαλύτερη αθλητική διοργάνωση που έγινε ποτέ. Οι Έλληνες αξιωματούχοι και το κοινό ήταν ενθουσιασμένοι και ζήτησαν να έχουν το μονοπώλιο των αγώνων. Η ΔΟΕ όμως είχε διαφορετική γνώμη. Αποφασίστηκε ότι οι αγώνες θα άρχιζαν ξανά και θα διεξάγονταν κάθε τέσσερα χρόνια σε διαφορετική χώρα.

Πίνακας μεταλλίων Θερινών Ολυμπιακών Αγώνων 1896					
1	Ηνωμένες Πολιτείες	11	7	2	**20**
2	Ελλάδα	10	17	19	**46**
3	Γερμανία	6	5	2	**13**
4	Γαλλία	5	4	2	**11**
5	Μεγάλη Βρετανία	2	3	2	**7**

6	Ουγγαρία	2	1	3	**6**
7	Αυστρία	2	1	2	**5**
8	Αυστραλία	2	0	0	**2**
9	Δανία	1	2	3	**6**
10	Ελβετία	1	2	0	**3**
11	Μικτή ομάδα	1	1	1	**3**

Ο σύγχρονος αθλητισμός, που, σαν οργανωμένη σωματική δραστηριότητα, είχε αναπτυχθεί πλατιά στην Αγγλία, στις αρχές του 19ου αιώνα, θα έβρισκε σε αυτή τη νέα εποχή των Ολυμπιακών Αγώνων μία καινούρια αφερηρία, ένα νέο κίνητρο και μία μεγάλη γιορτή.

Όπως και στην αρχαιότητα, οι Ολυμπιακοί αγώνες θα τελούνταν κάθε τέσσερα χρόνια, με τη διαφορά πως, ενώ οι αρχαίοι Αγώνες άρχιζαν απαρέγκλιτα την εντέκατη μέρα του μήνα Εκατομβαιώνα, που αντιστοιχεί στο δικό μας Ιούλιο, οι σύγχρονοι, δεν θα είχαν καθορισμένη ημερομηνία. Παράλληλα, θα γίνονταν κάθε τέσσερα χρόνια σε διαφορετική χώρα, αντίθετα από τους Ελληνικούς που τελούνταν πάντα στην Ολυμπία.

Η Ολυμπιακή φλόγα

Η Ολυμπιακή φλόγα είναι σύμβολο των Ολυμπιακών Αγώνων. Αποτελώντας ανάμνηση της κλοπής της φωτιάς του θεού Δία από το Προμηθέα, η καταγωγή της οποίας βρίσκεται στην αρχαία Ελλάδα, οπότε και μια ιερή φλόγα αναβόταν από τις ακτίνες του ηλίου στην Ολυμπία και κρατούταν αναμμένη καθ’ όλη τη διάρκεια των αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων.

Η φλόγα αντιπροσώπευε την «προσπάθεια για τη νίκη». Πρωτοεισήχθη στους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες το 1928 στο Άμστερνταμ. Από τότε η φλόγα συμβολίζει «το φώς του πνεύματος, τη γνώση και τη ζωή».

Η λαμπαδηδρομία ξεκίνησε στους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες και επανεμφανίστηκε στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου το 1936. Αρχικά, ο δάδα αναβόταν στην Ολυμπία και έπειτα μεταφερόταν στην πόλη που θα φιλοξενούσε τους Αγώνες (λαμπαδηδρομία). Ο τελευταίος λαμπαδηδρόμος μεταφέρει τη δάδα μέσα στο Ολυμπιακό Στάδιο κατά τη διάρκεια της τελετής έναρξης. Έπειτα η Ολυμπιακή φλόγα ανάβεται με τη βοήθεια της δάδας και

παραμένει αναμμένη έως ότου σβηστεί κατά την τελετή λήξης. Η λαμπαδηδρομία συμβολίζει το πέρασμα των Ολυμπιακών παραδόσεων από τη μία γενιά στην επόμενη.

Στην Ολυμπία βρίσκεται επίσης ο βωμός της Ολυμπιακής φλόγας, που μεταφέρεται κάθε τέσσερα χρόνια στην πόλη που φιλοξενεί τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Το άναμμα της φλόγας γίνεται στω βωμό του Ναού της Ήρας και επιτυγχάνεται μέσω της σύγκλισης των ηλιακών ακτινών σε ένα μεταλλικό ανακλαστήρα. Αυτή η διαδικασία είναι μέρος μιας τελετουργίας που περιλαμβάνει την προσευχή και τον ύμνο προς τον θεό Απόλλωνα. Έπειτα η πρωθιέρεια μπαίνει στο στάδιο κρατώντας την, αναμμένη πλέον, δάδα την οποία παραδίδει στον πρώτο λαμπαδηδρόμο για να αρχίσει το ταξίδι της στα πέρατα της Γης.
Η Ολυμπιακή φλόγα σήμερα ανάβεται αρκετούς μήνες πριν από την τελετή έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων στην τοποθεσία διεξαγωγής των αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων στην Ολυμπία. Έντεκα ιέρειες, που απαρτίζονται από ηθοποιούς, ανάβουν τη φωτιά τοποθετώντας τη δάδα σε κοίλο παραβολικό καθρέπτη που συγκεντρώνει τις ακτίνες του ηλίου.

Η δάδα ύστερα μεταφέρεται στην πόλη που θα φιλοξενήσει τους επερχόμενους Ολυμπιακούς Αγώνες με τη μορφή λαμπαδηδρομίας. Αν και παραδοσιακά η φλόγα μεταφέρεται με τα πόδια, έχουν χρησιμοποιηθεί και άλλοι τρόποι μεταφοράς. Λαμπαδηδρόμοι έχουν διατελέσει αθλητές και σημαντικές προσωπικότητες, αλλά και πολλοί ανώνυμοι.
Η Ολυμπιακή λαμπαδηδρομία ολοκληρώνεται την ημέρα της τελετής έναρξης στο κύριο στάδιο διεξαγωγής των Αγώνων.

Ο τελικός λαμπαδηδρόμος συνήθως κρατείται μυστικός μέχρι την τελευταία στιγμή και είναι συνήθως αθλητική προσωπικότητα της διοργανώτριας χώρας. Ο τελικός κομιστής της φλόγας τρέχει προς τον λέβητα, που είναι συνήθως τοποθετημένος στην κορυφή σειράς σκαλιών, και έπειτα χρησιμοποιεί τη δάδα για να ανάψει τη φωτιά μέσα στο στάδιο.

Είναι μεγάλη τιμή το να κληθεί κάποιος να ανάψει την Ολυμπιακή φλόγα. Αφότου αναφθεί, η φλόγα συνεχίζει να καίει καθ’ όλη τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων και σβήνεται κατά την τελετή λήξης τους.

Ο Ολυμπιακός όρκος
Ο Ολυμπιακός όρκος απαγγέλλεται από έναν αθλητή και έναν κριτή κατά την

ναρκτήρια τελετή των Ολυμπιακών Αγώνων. Ο αθλητής, μέλος ομάδας της διοργανώτριας χώρας, κρατά μια γωνία της Ολυμπιακής σημαίας ενώ απαγγέλει τον όρκο:

> *Στο όνομα όλων των αθλητών, υπόσχομαι να πάρω μέρος σ' αυτούς τους Ολυμπιακούς Αγώνες, σεβόμενος τους κανονισμούς που τους διέπουν, μετέχοντας στους αγώνες χωρίς τη χρήση πρόσθετων ουσιών και ναρκωτικών, σύμφωνα με το αληθινό πνεύμα της ευγενούς άμιλλας για τη δόξα του αθλητισμού και την τιμή των ομάδων μας.*

Ο κριτής, που κατάγεται επίσης από τη διοργανώτρια χώρα, κάνει το ίδιο, αλλά απαγγέλοντας έναν διαφοροποιημένο όρκο:

> *Στο όνομα όλων των κριτών και επισήμων, υπόσχομαι ότι θα διευθύνουμε σε αυτούς τους Ολυμπιακούς Αγώνες με πλήρη αμεροληψία, σεβόμενοι και μένοντας πιστοί στους Κανόνες που τους διέπουν, στο πλαίσιο του αληθινού φίλαθλου πνεύματος.*

Ο Ολυμπιακός όρκος, γραμμένος από τον Βαρώνο Pierre de Coubertin, τον εμπνευστή των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων, απαγγέλθηκε για πρώτη φορά από έναν αθλητή στους θερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες το 1920 σην Αμβέρσα. Ο πρώτος όρκος κριτή απαγγέλθηκε στους θερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του Μονάχου το 1972. Το κείμενο του όρκου έχει υποστεί μικρές αλλαγές από τότε. Ο όρκος που απαγγέλθηκε από τον Victor Boin το 1920 ήταν:

> *Ορκιζόμαστε ότι θα πάρουμε μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες σε πνεύμα ιπποτισμού. Για την τιμή της χώρας μας και για τη δόξα του αθλητισμού.*

Αργότερα ο όρος «όρκος» αντικαταστάθηκε με τον όρο «υπόσχεση» και ο όρος «χώρα» με τον όρο «ομάδα». Η φράση σχετικά με τη χρήση ουσιών προστέθηκε το 2000 στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σύδνεϋ.

Ο Ολυμπιακός Ύμνος

Ο Έλληνας εθνικός ποιητής, Κωστής Παλαμάς, συνέθεσε το ποίημα «Αρχαίο πνεύμα αθάνατο», το οποίο μελλοποίησε ο Σπύρος Σαμαράς για την πρώτη ολυμπιάδα, όπου τραγουδήθηκε ως ο επίσημος Ολυμπιακός Ύμνος κατά την εναρκτήρια τελετή. Στις μετέπειτα Ολυμπιάδες τραγουδήθηκαν άλλοι ύμνοι.

Πάντως, η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή ομόφωνα ενέκρινε την υιοθέτηση του έργου των Σαμαρά-Παλαμά ως τον επίσημο Ολυμπιακό Ύμνο, το 1958. Όταν η Ολυμπιακή Σημαία υψώνεται κατά την τελετή έναρξης, ακούγεται ο Ολυμπιακός Ύμνος, όπως άλλωστε και στην τελετή λήξης, κατά την υποστολή της Ολυμπιακής Σημαίας.

> *Αρχαίο Πνεύμ' αθάνατον, αγνέ πατέρα του ωραίου, του μεγάλου και τ' αληθινού, κατέβα, φανερώσου κι άστραψ' εδώ πέρα στη δόξα της δικής σου γης και τ' ουρανού.*
>
> *Στο δρόμο και στο πάλεμα και στο λιθάρι, στων ευγενών Αγώνων λάμψε την ορμή, και με τ' αμάραντο στεφάνωσε κλωνάρι και σιδερένιο πλάσε κι άξιο το κορμί και τρέχει στο ναό εδώ προσκυνητής σου.*
>
> *Αρχαίο Πνεύμ' αθάνατο, κάθε λαός.*

Η Ολυμπιακή Σημαία

Ο Βαρώνος de Coubertin σχεδίασε την Ολυμπιακή σημαία το 1913-14. Απεικονίζει πέντε αλληλοεμπλεκόμενους δακτυλίους σε λευκό φόντο. Τα χρώματα των δακτυλίων βασίζονταν στο γεγονός ότι τουλάχιστον ένα από αυτά υπάρχει στη σημαία κάθε συμμετέχουσας χώρας. Οι πέντε αλληλοεμπλεκόμενοι κύκλοι αντιπροσωπεύουν των πέντε ηπείρων (ο μπλέ την Ευρώπη, ο κίτρινος την Ασία, ο μαύρος την Αφρική, ο πράσινος την Αυστραλία, και ο κόκκινος την Αμερική) και τη συνάντηση των αθλητών του κόσμου στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Η Ολυμπιακή Σημαία χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά το 1920 κατά την 7η Ολυμπιάδα στην Αμβέρσα του Βελγίου. Μεταφέρεται με τη συνοδεία πομπής κατά την εναρκτήρια τελετή κάθε Ολυμπιάδας. Στο τέλος των Αγώνων, η Ολυμπιακή Σημαία παρουσιάζεται στη διοργανώτρια πόλη των επόμενων Ολυμπιακών Αγώνων από την τωρινή πόλη διεξαγωγής των Αγώνων.

Το Ολυμπιακό σύνθημα

Ένας φίλος του Βαρώνου Pierre de Coubertin, ο ιερέας Henri Martin Didon της Δομινικανής αρχής, διατελούσε ως διευθυντής του Κολλεγίου Arcueil κοντά στο

Παρίσι. Όντας ένας ενεργητικός καθηγητής, χρησιμοποιούσε την πειθαρχία του αθλητισμού ως ένα ισχυρό εκπαιδευτικό εργαλείο.
Κάποια ημέρα, συμμετέχοντας σε ένα μια ενδοσχολική αθλητική διοργάνωση, τέλειωσε την ομιλία του με τρόπο ρητορικό, προφέροντας τις λατινικές λέξεις «Citius, Altius, Fortius» (γρηγορότερα, ψηλότερα, δυνατότερα). Εντυπωσιασμένος από αυτή τη φράση, ο Βαρώνος de Coubertin την έκανε σύνθημα των Ολυμπιακών Αγώνων, τονίζοντας ότι «οι αθλητές χρειάζονται ελευθερία για την υπέρβαση. Αυτός είναι και ο λόγος που τους απευθύνουμε αυτά τα λόγια…λόγια για ανθρώπους που τολμούν να προσπαθήσουν για να σπάσουν τα ρεκόρ».

Η φράση «Citius, Altius, Fortius» αποτελεί το Ολυμπιακό σύνθημα από τότε.

Η Ολυμπιακή ιδεολογία
Ο Pierre de Coubertin συνέλαβε την ιδέα για την παρακάτω φράση από έναν λόγο που εκφώνησε ο Επίσκοπος Ethelbert Talbot κατά τη διάρκεια μίας τελετής απονομής στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1908. Η Ολυμπιακή ιδεολογία αναφέρει ότι:

> *Το σημαντικότερο πράγμα στους Ολυμπιακούς Αγώνες δεν είναι η νίκη αλλά η συμμετοχή, όπως και το πιο σημαντικό πράγμα στη ζωή δεν είναι ο θρίαμβος, αλλά ο αγώνας. Ο ουσιώδης σκοπός δεν είναι η κατάκτηση, αλλά η σκληρή μάχη.*

Τελετή έναρξης
Η τελετή έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων θεωρείται πλέον ως η μεγαλύτερη γιορτή κάθε 4 χρόνια. Κάθε πόλη που τους φιλοξενεί, μέσα από αυτή προσπαθεί να περάσει την ιστορία της στον υπόλοιπο κόσμο. Έχει πλέον καθιερωθεί οι τελετές να γίνονται Παρασκευή πριν το πρώτο Σαββατοκύριακο των Αγώνων.

Το πρωτόκολλο που ακολουθεί την τελετή είναι αυστηρό και θα το συναντήσουμε παντού το ίδιο. Έτσι:

– Ο Πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής ΔΟΕ μαζί με τον πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής, υποδέχονται τον αρχηγό του κράτους που τους διοργανώνει μέσα στο στάδιο.

– Η παρέλαση των αθλητών. Πριν από κάθε αποστολή προηγείται μια ταμπέλα με το όνομα της συμμετέχουσας χώρας και η σημαία της. Η παρουσίαση γίνεται

σύμφωνα με το αλφάβητο της διοργανώτριας χώρας. Εξαίρεση αποτελούν η Ελλάδα που πάντα εισέρχεται πρώτη στο στάδιο και η διοργανώτρια χώρα που εισέρχεται τελευταία.

– Ο λόγος του προέδρου της Οργανωτικής Επιτροπής, πάντα τελειώνει με την φράση "I have the honour of inviting …, President of the International Olympic Committee, to speak".

– Ο λόγος του προέδρου της ΔΟΕ, πάντα τελειώνει με την φράση, "I have the honour of inviting … (the Head of State) to proclaim open the Games of the… Olympiad of the modern era."

– Ο αρχηγός του κράτους που κηρύσσει την έναρξη των αγώνων λέγοντας στην μητρική του γλώσσα τα παρακάτω "I declare open the Games of … (name of City) celebrating the … Olympiad of the modern era". (π.χ. Κηρύσσω την έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας και τον εορτασμό της 28ης Ολυμπιάδος της σύγχρονης εποχής).

– Η Ολυμπιακή σημαία και ο Ολυμπιακός Ύμνος. Κατά την διάρκεια του Ολυμπιακού ύμνου, η σημαία εισέρχεται (οριζόντια) στο στάδιο και υψώνεται σε ιστό μέσα σε αυτό.

– Η Ολυμπιακή Λαμπαδηδρομία και το άναμμα του βωμού. Αθλητές φέρνουν την Ολυμπιακή φλόγα μέσα στο στάδιο και δίνοντας ο ένας στον άλλον την δάδα τελικά ανάβουν τον βωμό.

– Ο όρκος των αθλητών και των κριτών.

– Απελευθέρωση περιστεριών (σημ. Μετά τους Ολυμπιακούς της Σεούλ το 1988 και τα περιστέρια που κάηκαν επειδή κάθισαν στον βωμό, ακολουθείται πιο ελεύθερο πρωτόκολλο. Στην Ατλάντα παιδιά κρατούσαν κοντάρια που πάνω είχαν χάρτινα περιστέρια, στην Αθήνα παιδιά με κλαδιά ελιάς εισήλθαν στο στάδιο).

– Ο ύμνος της διοργανώτριας χώρας

– Το καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

Τελετή λήξης

Η τελετή λήξης σε αντίθεση με αυτή της έναρξης έχει έναν πιο χαλαρό χαρακτήρα.

Κύρια σημεία της είναι:

* Καλλιτεχνικό πρόγραμμα

* Η είσοδος των σημαιών των χωρών που συμμετείχαν. Συνήθως μπαίνουν όλες μαζί, αλλά στην κορυφή της πομπής βρίσκονται οι σημαίες της διοργανώτριας χώρας, της επόμενης χώρας που θα τους διοργανώσει αλλά και της Ελλάδας.

* Η είσοδος των αθλητών που συμμετείχαν. Αυτή δεν γίνεται με κάποια σειρά, αλλά μπερδεμένα.

* Η ανάκρουση των Εθνικών Ύμνων της Ελλάδας (ως φόρος τιμής για την χώρα που γέννησε τους Αγώνες-καθιερώθηκε το 1928), της χώρας που διοργανώθηκαν και της χώρας που θα διοργανωθούν οι Αγώνες.

* Η είσοδος της Ολυμπιακής σημαίας της Αμβέρσας. Την φέρνει μέσα στο στάδιο ο δήμαρχος της διοργανώτριας πόλης, ο οποίος την παραδίδει στον πρόεδρο της ΔΟΕ.

* Η παράδοση της Ολυμπιακής σημαίας στην επόμενη διοργανώτρια πόλη. Ο πρόεδρος της ΔΟΕ την παραδίδει στον δήμαρχο της πόλης.

* Η παρουσίαση ενός μικρού καλλιτεχνικού δρώμενου από την επόμενη διοργανώτρια πόλη.

* Ο Πρόεδρος της ΔΟΕ κηρύσσει την λήξη των Ολυμπιακών Αγώνων και καλεί όλη την νεολαία της γης να συγκεντρωθεί στην επόμενη διοργανώτρια πόλη και τον εορτασμό των Αγώνων της Ολυμπιάδας.

* Το σβήσιμο της Ολυμπιακής φλόγας στον βωμό.

* Καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

Μαραθώνιος – Ο θρυλικός δρόμος, όπου ο Σπύρος Λούης «συνάντησε» τον Φειδιππίδη

Στις 13 Σεπτεμβρίου του έτους 490 π.Χ. 100 χιλιάδες Πέρσες στρατιώτες, με αρχηγό το Δαρείο Α’, αποβιβάστηκαν στην πεδιάδα του Μαραθώνα, σε απόσταση 40 χιλιομέτρων ΒΑ της Αθήνας. 10 χιλιάδες Αθηναίοι οπλίτες, οδηγημένοι από το στρατηγό Μιλτιάδη, επιτέθηκαν στους Πέρσες και τους κατατρόπωσαν.

Μετά την νίκη ο Μιλτιάδης ανέθεσε σε έναν από τους οπλίτες, το Φειδιππίδη, γνωστό ημεροδρόμο κήρυκα των Αθηναίων, να πάει και να αναγγείλει στους συμπολίτες του την νίκη ενάντια στους εισβολείς.
Ο Φειδιππίδης, ξεκίνησε φορτωμένος τα όπλα του και έκανε την διαδρομή τρέχοντας. Κάλυψε έτσι, τρέχοντας, την απόσταση από το πεδίο της μάχης ως την Ακρόπολη, στους πρόποδες της οποίας έπεσε νεκρός, αφού πρώτα πρόφερε μία μόνο λέξη: «ΝΕΝΙΚΗΚΑΜΕΝ». Το όνομα του Μαραθώνα πέρασε την ιστορία. Υπάρχει ακόμα το ερώτημα για το αν ο Φειδιππίδης ήταν υπαρκτό ή όχι άτομο. Η ακριβή αφήγηση του ιστορικού Ηρόδοτου δεν αναφέρει πουθενά το όνομά του. Μύθος ή πραγματικότητα, το κατόρθωμα αυτό, γέννησε το πιο ένδοξο από τα Ολυμπιακά αγωνίσματα.Ο μαραθώνιος βέβαια δεν περιλαμβάνονταν, στο πρόγραμμα των Αγώνων της αρχαιότητας, που είχαν γεννηθεί 300 περίπου χρόνια πριν από την περίφημη μάχη.

Η ιδέα της εγγραφής στο πρόγραμμα των σύγχρονων Ολυμπιακών αγώνων, στην Αθήνα, το 1896, αυτής της «τρελής κούρσας» του μαραθωνίου, δεν ανήκει στο βαρώνο Πιέρ ντε Κουμπερτέν. Την πρόταση στον Κουμπερντέν την έκανε ο Γάλλος φιλόλογος Μισέλ Μπρεάλ, που του είπε να θέσει σε δοκιμασία τους σύγχρονους αθλητές στη θρυλική απόσταση Μαραθώνα – Αθήνα.

Αρχικά ο Κουμπερντέν δίστασε. Δεν ήξεραν τότε τα όρια της ανθρώπινης αντοχής και ο θάνατος του Φειδιππίδη στην άφιξη, όσο και αν ήταν ένας θρύλος, προκαλούσε ανησυχίες.
Ο Πιέρ ντε Κουμπερτέν δέχτηκε τελικά την ιδέα, αλλά αποφάσισε πριν από την έναρξη των αγώνων, που θα γίνονταν από τις 4 – 15 Απρίλη του 1896, να πραγματοποιήσει μια γενική «πρόβα».Το Φεβρουάριο, 2 μήνες πριν από τους Αγώνες, δύο εθελοντές ξεκίνησαν από τον Μαραθώνα, στις 8 το πρωί, με κατεύθυνση την Αθήνα. Έφτασε μόνο ο ένας, 4 ώρες αργότερα, σε κακό χάλι. Είχε διανύσει τα 42 χιλιόμετρα από το Μαραθώνα έως την Αθήνα, 23 αιώνες μετά από το Φειδιππίδη. Η ιστορία δεν συγκράτησε το όνομά του, αλλά είχε αποδείξει πως το κατόρθωμα αυτό ήταν πραγματοποιήσιμο. Αποφασίστηκε, ωστόσο, για λόγους ασφαλείας, να συντομεύσουν τη διαδρομή από 42 σε 40 χιλιόμετρα.Στις 9 Απριλίου 1896, οι 30 περίπου δρομείς που ήταν γραμμένοι για τον πρώτο ολυμπιακό μαραθώνιο της σύγχρονης ιστορίας κοιμήθηκαν στο Μαραθώνα.

Οι μετεωρολογικές υπηρεσίες ανήγγειλαν για την επόμενη μέρα μεγάλη ζέστη. Πολλοί αθλητές εγκατέλειψαν τότε το Μαραθώνα και ξαναγύρισαν στην Αθήνα, μη θέλοντας να ριχτούν σε μία περιπέτεια που κινδύνευε να τελειώσει σαν εκείνη του

δύστυχου Φειδιππίδη 23 αιώνες πρωτύτερα.Στις 10 Απριλίου, στις 2 μ.μ., κοντά σε ένα γεφυράκι δόθηκε η εκκίνηση στους 25 δρομείς που είχαν απομείνει. Με την πιστολιά, άρχισαν να τρέχουν αργά, πλαισιωμένοι από ένα πλήθος έφιππους στρατιώτες, από οχήματα κάθε λογής και από ποδηλάτες.Στα πρώτα 10 χιλιόμετρα οι δρομείς έμειναν συγκεντρωμένοι. Έπειτα ο Γάλλος Αλμπέν Λερμυζέ, τρίτος του πρώτου ολυμπιακού αγωνίσματος των 1500 μέτρων λίγες μέρες νωρίτερα, μπήκε επικεφαλής και ξέκοψε από τους άλλους. Αλλά στο 30 χιλιόμετρο ο Λερμυζέ κατέρρευσε.Επικεφαλής μπήκε τώρα ο Αυστραλός Φλακ, ολυμπιονίκης των 800 και 1500 μέτρων. Όλοι πίστεψαν πως ο νικητής θα ήταν αυτός, αφού το τέρμα απείχε πια λίγα μόνο χιλιόμετρα.

Και τότε ήρθε η έκπληξη, ή μάλλον το θαύμα: πίσω από το ψηλό Αυστραλό, εμφανίστηκε ένας ισχνός, ανάλαφρος νεαρός Έλληνας, άγνωστος σε όλους. Ακάθεκτος, κάτω από τον καυτερό ήλιο, μέσα στη σκόνη, έφτασε και ύστερα ξεπέρασε το Φλακ, που, με τσακισμένο το ηθικό, σταμάτησε. Όλοι ρωτούσαν το όνομα αυτού του ήρωα. Ήταν ένας μικροκαμωμένος Έλληνας βοσκός και νερουλάς, 26 χρονών, ο γνωστός σε όλους μας Σπύρος Λούης.

Στο στάδιο ο βασιλιάς και το πλήθος είχαν προειδοποιηθεί για την επικείμενη άφιξη του μικρού τσοπάνου. Έγινε σιγή. Έπειτα μια πελώρια κραυγή βγήκε από 60.000 στήθη. Ο Σπύρος Λούης μπήκε στο στάδιο, έκανε το γύρο της πίστας μέσα στο γενικό παραλήρημα και διάβηκε τη γραμμή του τερματισμού. Οι δύο γιοί του βασιλιά τον σήκωσαν στους ώμους και τον οδήγησαν στο βασιλικό θεωρείο. Το πλήθος έκλαιγε από συγκίνηση.

Ο Σπύρος Λούης, ο Έλληνας βοσκός, έσμιγε με στο θρύλο με τον Έλληνα πολεμιστή Φειδιππίδη.

Σύγχρονες Ολυμπιάδες

1996 – Αθήνα

Μετά από το διεθνές αθλητικό συνέδριο που

πραγματοποιήθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες, στην Αγγλία και στη Γαλλία, με τη συμμετοχή αντιπροσωπιών από 15 χώρες, τον Ιούλιο του 1894 κηρύχθηκε επίσημα η επανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων με τόπο διεξαγωγής τους, στην κοιτίδα της ολυμπιακής ιδέας, την Ελλάδα.
Η έναρξη των Αγώνων έγινε σύμφωνα με τους τύπους, όπως είχαν καθορισθεί από το πρόγραμμα της Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων, δηλαδή στις 3.00μ.μ. της 25ης Μαρτίου (παλαιό ημερολόγιο). Η Ελλάδα αναδείχθηκε πρώτη ευρωπαϊκή δύναμη κατακτώντας 10 χρυσά και 18 αργυρά μετάλλια. Οι επιδόσεις στο στίβο δεν ήταν πολύ υψηλές, αφού το σχήμα του στίβου δεν βοηθούσε σε αυτό. Η υψομετρική διαφορά από την είσοδο του Σταδίου προς την σφενδόνη φθάνει τα 1,9 μέτρα.

Διάρκεια – 25 Μαρτίου έως 3 Απριλίου 1896

Συμμετοχή – 241 αθλητές, από 14 χώρες.

1900 – Παρίσι

Μια κριτική προσέγγιση της διοργάνωσης δικαιολογεί τον εντοπισμό σοβαρών παραλείψεων και μεροληπτικών συμπεριφορών της διοργανώτριας πόλης. Οι Γάλλοι δεν έδειξαν στη γερμανική αθλητική ομάδα την ανάλογη με τις άλλες ομάδες προσοχή. Η στάση τους αυτή έκανε τους Γερμανούς να θέλουν να αποχωρήσουν. Η κατάσταση αν και εξομαλύνθηκε μετά από παρέμβαση του Pierre de Coubertin, οδήγησε ωστόσο το γερμανικό τύπο να στιγματίσει την αντιαθλητική συμπεριφορά των διοργανωτών. Στα αξιοπερίγραπτα αυτής της Ολυμπιάδας θα μπορούσε να καταγραφεί το γεγονός ότι ως αθλήματα χαρακτηρίστηκαν περίεργες εκδηλώσεις, όπως το ψάρεμα με πετονιά, αγώνες πυροσβεστικής ικανότητας, αγώνες αερόστατου, διαγωνισμός περιστεροφίλων, στρατιωτικές ασκήσεις, σχολικές εκδηλώσεις κ.ά.
Στους Ολυμπιακούς Αγώνες αυτούς είχαμε την πρώτη παρουσία γυναικών. Η πρώτη γυναίκα που κέρδισε μετάλιο σε Ολυμπιακούς αγώνες ήταν η Charlotte Cooper από την Μεγάλη Βρεττανία.

Διάρκεια – 14 έως 22 Ιουλίου 1900

Συμμετοχή – 997 αθλητές (22 Γυναίκες, 975 Άνδρες), από 24 χώρες.

1904 – Σεντ Λούις

Οι τρίτοι Ολυμπιακοί Αγώνες που διεξήχθησαν το 1904 στην πόλη του Σεν Λούις στις Πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις Washington δεν διέφεραν και πολύ από εκείνους του Παρισιού, αφού και αυτοί πραγματοποιήθηκαν παράλληλα με την Διεθνή Έκθεση Εμπορίου.
Επιχειρώντας μια αποτίμηση της διοργάνωσης πρέπει να σταθούμε στη συμμετοχή για πρώτη φορά έγχρωμων αθλητών, στην εισαγωγή του αθλήματος της πυγμαχίας, στην πραγματοποίηση επίδειξης από τους Αμερικανούς στο μπάσκετ, άθλημα όχι γνωστό στους Ευρωπαίους, και στην προσπάθεια να καθοριστεί το περιεχόμενο του όρου “ερασιτέχνης” για το χώρο του αθλητισμού. Επεισοδιακό ωστόσο ήταν το αγώνισμα του Μαραθώνιου δρόμου. Η πρωτοφανής οδοιπορία του Κουβανού Carvajial μέχρι να συμμετάσχει στον Μαραθώνιο, και ο τερματισμός του στην τέταρτη θέση με το κοινό να τον αποθεώνει, ήταν πράγματι περιπετειώδης. Προκλητική όμως και σκανδαλώδης υπήρξε η προσπάθεια του Fred Lorz να εμφανιστεί με τρόπο δόλιο ως πρώτος νικητής του Μαραθωνίου. Τελικά, η απάτη αποκαλύφθηκε και νικητής αναδείχθηκε ο Αμερικανός Thomas J. Hicks. Στο πλαίσιο της έκθεσης διοργανώθηκαν οι “ανθρωπολογικές ημέρες”, ειδικοί αγώνες για συγκεκριμένες εθνικές ομάδες, στους οποίους εκπροσωπήθηκαν ιθαγενείς της Ιαπωνίας, Ινδιάνοι Yehuelche της Παταγονίας και της Νότιας Αμερικής, Πυγμαίοι της Κεντρικής Αφρικής, μια ποικιλία Ιθαγενών των Φιλιππίνων και διάφορες αντιπροσωπευτικές φυλές ινδιάνων της Βορείου Αμερικής. Εντύπωση προκάλεσε η παρουσία του αρχηγού των ινδιάνων Απάτσι, του ξακουστού Jeronimo. Οι αγώνες αυτοί έλαβαν έναν ρατσιστικό χαρακτήρα. Ο Coubertin τους χαρακτήρισε ως μια πολύ δυσάρεστη εκδήλωση.

Διάρκεια – 1 έως 23 Νοεμβρίου, 1904

Συμμετοχή – 651 αθλητές (6 Γυναίκες, 645 Άνδρες), από 12 χώρες.

1908 – Λονδίνο

Οι τέταρτοι Ολυμπιακοί Αγώνες διεξήχθησαν το 1908 στο Λονδίνο, στην Λευκή Πόλη όπως ονομαζόταν ο χώρος των αθλητικών εγκαταστάσεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι για πρώτη φορά στην ιστορία των Ολυμπιακών αγώνων παρέλασαν αθλητές, και μάλιστα, κατά ομάδες πίσω από τις σημαίες των εθνών που εκπροσωπούσαν.
Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του Λονδίνου χαρακτηρίστηκαν από την Αγγλοαμερικανική διαμάχη για την πρωτιά. Η αντιπαράθεση αυτή ξεκίνησε από την τελετή έναρξης, όταν ο σημαιοφόρος των ΗΠΑ δεν δέχτηκε να χαμηλώσει τη σημαία μπροστά στον Άγγλο βασιλιά, και εντάθηκε με μια σειρά από δηλώσεις και απαντήσεις των υπευθύνων των δύο χωρών, με αποτέλεσμα τη διακοπή των σχέσεων ανάμεσα στον αμερικανικό και βρετανικό αθλητικό σύνδεσμο. Στη μεταφορά της αντιπαράθεσης στο επίπεδο των αθλητών συντέλεσε και το γεγονός πως οι κριτές των αγώνων ήταν αποκλειστικά Άγγλοι με αποτέλεσμα σοβαρές υπόνοιες για παρατυπίες και παρασκηνιακές συναντήσεις παραγόντων να σκιάζουν την αρτιότητα της διοργάνωσης. Στα αρνητικά αυτής της Ολυμπιάδας θα πρέπει να καταγραφεί και η μη διεθνοποίηση ακόμη των κανονισμών, που άφηνε περιθώρια διαφορετικών ερμηνειών κατά την εφαρμογή τους.

Διάρκεια – 27 Απριλίου έως 31 Οκτωβρίου 1908

Συμμετοχή – 2008 αθλητές (37 Γυναίκες, 1971 Άνδρες), από 22 χώρες.

1912- Στοκχόλμη

Οι πέμπτοι Ολυμπιακοί αγώνες που διεξήχθησαν το 1912 στη Στοκχόλμη της Σουηδίας αποτέλεσαν ένα σημαντικό αθλητικό γεγονός, έπειτα από τρεις αποτυχημένες διοργανώσεις. Οι αγώνες αυτοί προσέθεσαν στο θεσμό των Ολυμπιακών Αγώνων το κύρος που οραματίζονταν οι εμπνευστές της αναβίωσης. Επίσης για πρώτη φορά συμμετείχαν επίσημα η Ρωσική Αυτοκρατορία και η Ιαπωνία με ολιγάριθμες αντιπροσωπείες.

Με την εισαγωγή στο πρόγραμμα των Αγώνων του μοντέρνου πεντάθλου, και διαφόρων καλλιτεχνικών διαγωνισμών, στην αρχιτεκτονική, στη φιλολογία, στη μουσική, στη ζωγραφική και στη γλυπτική, πραγματοποιείται η παλιά επιθυμία του Coubertin για σύνδεσή τους με πνευματικές εκδηλώσεις. Ο αριθμός των γυναικείων συμμετοχών διπλασιάστηκε, αν ακι ακόμα παρέμενε στο υπερβολικά νικρό ποσοστό του 3% του συνόλου των 2.547 αθλητών. Προστίθεται η κολύμβηση στο πρόγραμμα των γυναικών γεγονός που δίνει την πρώτη γυναίκα Ολυμπιονίκη σε κολυμβητικό άθλημα, την Fanny Durack από την Αυστραλία. ΄Ηταν η πρώτη φορά που η κατεξοχήν μέχρι τότε ανδρική τεχνική του κρόουλ εφαρμόστηκε από κολυμβήτρια.

Διάρκεια – 5 Μαΐου έως 27 Ιουλίου, ημερομηνία έναρξης των αθλητικών αγωνισμάτων 6 Ιουλίου 1912

Συμμετοχή – 2407 αθλητές (48 Γυναίκες, 2359 Άνδρες), από 28 χώρες.

1920 – Αμβέρσα

Η διοργάνωση των έβδομων Ολυμπιακών Αγώνων ανατέθηκε στην Αμβέρσα, μια πόλη η οποία είχε μετατραπεί σε ερείπια από τους γερμανικούς βομβαρδισμούς, στην διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου και προσπαθούσε ακόμη να επουλώσει τις πληγές τις. Παρά τις δυσκολίες που αντιμετώπιζε το Βέλγιο, κατάφερε να προσφέρει μια διοργάνωση η οποία, παρά τη μικρή συμμετοχή των αθλητών, χαρακτηρίστηκε από καλές επιδόσεις. Σε αυτούς του αγώνες για πρώτη φορά έγινε έπαρση της Ολυμπιακής Σημαίας, η οποία απεικόνιζε πέντε ενωμένους χρωματιστούς κύκλους σε λευκό φόντο, τα χρώματα των οποίων αντιστοιχούσαν στις πέντε Ηπείρους (το πράσινο στην Ωκεανία, το κόκκινο στην Αμερική, το μαύρο στην Αφρική, το κίτρινο στην Ασία και το μπλε στην Ευρώπη). Επίσης για πρώτη φορά έγινε η εκφώνηση του Ολυμπιακού Όρκου.
Η τελετή έναρξης έγινε παρουσία της Βελγικής βασιλικής οικογένειας, καθώς και του αναβιωτή των Σύγχρονων Ολυμπιακών αγώνων, βαρώνου P. de Coubertin. Παρόλα αυτά κατά ελάχιστοι θεαές παρακολούθησαν τη διεξαγωγή των αγωνισμάτων. Η υψηλή τιμή του εισιτηρίου και η απόσταση του σταδίου από την πόλη ήταν οι κυριότεροι λόγοι μη προσέλευσης. Στην Αμβέρσα έλαβαν χώρα τα εξής αξιοσημείωτα: δεύτερος Ολυμπιονίκης στο ομαδικό αγώνισμα της

σκοποβολής κατά κινούμενου στόχου αναδείχθηκε ένας 73χρονος Σουηδός, ο Oscar Swahn. Στο ίδιο αγώνισμα μέλος της ομάδας ήταν και ο γιος του Alfred. Στις καταδύσεις γυναικών χρυσή ολυμπιονίκης αναδείχθηκε η μικρότερη αθλήτρια των Αγώνων, η 13χρονη Αμερικανίδα Aileen Riggin.Με τους Αγώνες της Αμβέρσας διευρύνονται οι ήδη υπάρχουσες αλλά εγκαινιάζονται και καινούριες λειτουργίες στον αθλητικό χώρο. Μια νέα διάσταση, αυτή της εθελοντικής προσφοράς, κάνει την εμφάνισή της δίνοντας στη συγκεκριμένη Ολυμπιάδα τον τίτλο της πιο δημοκρατικής μέχρι τότε. Πλήθος απλών πολιτών προσφέρει χρήματα, χρόνο και προσωπικό έργο, προκειμένου η διεξαγωγή των Αγώνων να τελεσθεί με το κατάλληλο έμψυχο δυναμικό.

Διάρκεια – 20 Απριλίου έως 12 Σεπτεμβρίου, ημερομηνία έναρξης των αθλητικών αγωνισμάτων 14 Αυγούστου 1920

Συμμετοχή – 2626 αθλητές (65 Γυναίκες, 2561 Άνδρες), από 29 χώρες.

1924 – Παρίσι

Η Γαλλική Πρωτεύουσα αποτέλεσε την πρώτη πόλη που για δεύτερη φορά θα φιλοξενούσε του Αγώνες. Οι αγώνες αυτοί χαρακτηρίστηκαν από οργανωτική τελειότητα, με αποτέλεσμα να θεωρούνται οι πρώτοι αγώνες που ξέφυγαν από το ερασιτεχνικό πνεύμα, το οποίο διέκρινε τις προηγούμενες Ολυμπιάδες. Οι αγώνες του 1924 ήταν οι πρώτοι που μεταδόθηκαν ραδιοφωνικά, ενώ καλύφθηκαν από 316 ανταποκριτές εφημερίδων.
Η αίγλη της Γαλλικής πρωτεύουσας και ο διαμελισμός παλαιών αυτοκρατοριών σε ξεχωριστά κράτη λόγω του πολέμου, επέτρεψαν την αύξηση του αριθμού των Ολυμπιακών Επιτροπών σε 44 και των αθλητικών συμμετοχών σε 3.092. Ανάλογη αύξηση παρατηρήθηκε και στη γυναικεία παρουσία, παρά την παραδοσιακή ανδροκρατική αντίληψη της ΔΟΕ.Η αντίδραση από το ανερχόμενο γυναικείο κίνημα εκδηλώνεται με την πραγματοποίηση φεμινιστικών αντι-ολυμπιάδων στο Μόναχο το 1921 και το 1922. Παγκόσμιοι αγώνες γυναικών υποστηριζόμενοι από την ίδια κίνηση έγιναν επίσης στην Πράγα το 1930 και στο Λονδίνο το 1934.

Διάρκεια – 4 Μαϊου έως 27 Ιουλίου 1924

Συμμετοχή – 3089 αθλητές (135 Γυναίκες, 2954 Άνδρες), από 44 χώρες.

1928 – Άμστερνταμ

Οι αγώνες του Άμστερνταμ αποτέλεσαν σταθμό στην ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων και αυτό γιατί αποφασίστηκε επίσημα η συμμετοχή των γυναικών στα αγωνίσματα του στίβου, της ξιφασκίας, της κολύμβησης και της γυμναστικής. Βέβαια, γυναικεία συμμετοχή υπήρξε και στους προηγούμενους αγώνες – εκτός των 1ων στην Αθήνα το 1896 – αλλά σε συγκεκριμένα αθλήματα.
Το αγωνιστικό πρόγραμμα ήταν ανάλογο με αυτό της Ολυμπιάδας του Παρισιού. Δεν πραγματοποιήθηκαν όμως η σκοποβολή, το πόλο και το ράγκμπι, ενώ προστέθηκε το αγώνισμα του χόκεϊ. Στην ένατη Ολυμπιάδα καθιερώθηκε μόνιμα πλέον και με απόφαση της ΔΟΕ η γυναικεία συμμετοχή και στα αγωνίσματα στίβου. Έτσι, οι γυναίκες συμμετέχουν για πρώτη φορά στα 100 μ., στα 800 μ., στα 4Χ100μ., στο ύψος και στον δίσκο. Σ' αυτή την Ολυμπιάδα οριστικοποιείται η γυναικεία παρουσία εκτός από τα αγωνίσματα του στίβου, και στη ξιφασκία, στην κολύμβηση και στη γυμναστική. Στην ίδια διοργάνωση κάνει την εμφάνισή του ο πρώτος χρυσός Ολυμπιονίκης αφρικανικής καταγωγής, ο Mohammed el Qouafi, Αλγερινός υπήκοος, που αγωνίστηκε με τα χρώματα της Γαλλίας.

Διάρκεια – 17 Μαΐου έως 12 Αυγούστου 1928

Συμμετοχή – 2883 αθλητές (277 Γυναίκες, 2606 Άνδρες), από 46 χώρες.

1932 – Λος Άντζελες

Με τη διοργάνωση των δέκατων Ολυμπιακών Αγώνων οι ΗΠΑ γινόταν μετά την Γαλλία η δεύτερη χώρα που θα φιλοξενούσε για δεύτερη φορά τους αγώνες. Σε αυτούς τους Αγώνες έχουμε τη δημιουργία ειδικών χώρων για τη φιλοξενία των αθλητών (όχι όμως και των αθλητριών, που διέμεναν σε ξενοδοχείο, δηλαδή την κατασκευή του Ολυμπιακού Χωριού, όπου υπήρξε μια καινοτομία που έκτοτε χαρακτήρισε την ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων.

Την έναρξη της δέκατης Ολυμπιάδας κήρυξε ο αντιπρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών, Charles Curtis, παρουσία 100.000 περίπου θεατών, οι οποίοι και την επόμενη μέρα ανταμείφθηκαν από την ποιότητα των προκριματικών και την κατάρριψη παγκοσμίων επιδόσεων. Η Ολυμπιάδα του Λος Άντζελες χαρακτηρίστηκε από εφημερίδες της εποχής ως η ”Ολυμπιάδα των ρεκόρ”.

Διάρκεια – 30 Ιουλίου έως 14 Αυγούστου 1932

Συμμετοχή – 1332 αθλητές (126 Γυναίκες, 1206 Άνδρες), από 37 χώρες.

1936 – Βερολίνο

Οι ενδέκατοι Ολυμπιακοί Αγώνες υπήρξαν μια από τις πιο συζητημένες οργανώσεις στην ιστορία λόγω των κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων που υπήρχαν. Επίσης σε αυτούς τους αγώνες έχουμε και την άνοδο του Χίτλερ στην εξουσία. Για πρώτη φορά έχουμε κινηματογράφηση των αγώνων σε όλη την διάρκεια τους και σε όλες τις προσπάθειες των αθλητών από μεγάλο κινηματογραφικό συνεργείο με επικεφαλής την Leni Riefenstahl (σκηνοθέτης).
Στους Αγώνες του Βερολίνου για πρώτη φορά συμμετείχαν χώρες όπως το Αφγανιστάν, οι Βερμούδες, η Βολιβία, η Κόστα Ρίκα, το Λιχτενστάιν, και το Περού, ενώ απουσίασαν η Ιρλανδία και η Κούβα. Τη λήξη των Αγώνων, επισφράγισε μεγαλειώδης τελετή, η οποία κατέληξε σε λαμπρή δεξίωση για τους αθλητές και τους αντιπροσώπους των χωρών. Δεν ήταν όμως παρά μια ακόμη προσπάθεια των διοργανωτών να καλύψουν με έντεχνο τρόπο τη ναζιστική ιδεολογία πίσω από πομπώδεις εμφανίσεις με απαστράπτουσα λαμπρότητα.

Διάρκεια – 1 έως 16 Αυγούστου 1936

Συμμετοχή – 3963 αθλητές (331 Γυναίκες, 3632 Άνδρες), από 49 χώρες.

1948 – Λονδίνο

Οι δέκατοι τέταρτοι Ολυμπιακοί Αγώνες τελέστηκαν στο

Λονδίνο το 1948.Το Λονδίνο υπήρξε ο κύριος στόχος των Γερμανικών βομβαρδισμών στη διάρκεια του πολέμου με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν τεράστιες υλικές καταστροφές. Παρόλα αυτά το Λονδίνο κατάφερε να οργανώσει και να τελέσει τους αγώνες. Η τελετή έναρξης έγινε στο στάδιο Wembley.
Αξιοσημείωτη σ' αυτή την Ολυμπιάδα είναι η ανάδειξη αθλητών από την Τζαμάικα, τον Παναμά και την Τσεχοσλοβακία, χωρών που δεν είχαν μέχρι τότε διακριθεί. Με την Ολυμπιάδα του Λονδίνου σημαίνει και το τέλος της φινλανδικής σχολής, που πρώτευε συνήθως στους αγώνες αντοχής. Ανοδική πορεία ακολούθησε ο βρετανικός αθλητισμός, ενώ οι επιδόσεις των αθλητών της Σκανδιναβίας παρέμειναν σταθερά καλές. Η διοργάνωση έληξε με την ελληνική αντιπροσωπεία να παρελαύνει πρώτη και τον ελληνικό ύμνο να ανακρούεται πριν από τους εθνικούς ύμνους της Μ. Βρετανίας και της Φινλανδίας, που θα φιλοξενούσε τους Αγώνες του 1952.

Διάρκεια – 29 Ιουλίου έως 14 Αυγούστου 1948

Συμμετοχή – 4104 αθλητές (390 Γυναίκες, 3714 Άνδρες), από 59 χώρες.

1952 – Ελσίνκι

Οι δέκατοι πέμπτοι Ολυμπιακοί Αγώνες τελεσθηκαν στο Ελσίνκι το 1952. Αυτοί οι αγώνες υπήρξαν η αρχή μιας νέας συνθήκης ανταγωνισμού ανάμεσα στα αντίπαλα πολιτικά συστήματα που εκπροσωπούνταν από τις ΗΠΑ από τη μια και της Σοβιετικής Ένωσης από την άλλη. Στο εξής οι νίκες των αθλητών και το άθροισμα των μεταλλίων θα αντανακλούν και πάλι στο εθνικό γόητρο της κάθε χώρας.
Οι διοργανωτές αποφάσισαν να υψώσουν την ελληνική σημαία στο Ολυμπιακό χωρίο, όπου ο δήμαρχος υποδέχθηκε θερμά την ελληνική ολυμπιακή αποστολή. Ενδεικτικό του ψυχροπολεμικού κλίματος είναι πως για τη φιλοξενία των αθλητών είχαν δημιουργηθεί δύο ολυμπιακά χωριά, προκειμένου να στεγαστούν ξεχωριστά οι αποστολές των δυτικών και ανατολικών χωρών. Ο καιρικές συνθήκες κατά την ημέρα έναρξης των Αγώνων δεν εμπόδισαν την αθρόα προσέλευση των θεατών, οι οποίοι παρά τη βροχή παρακολούθησαν με ευχαρίστηση και ενθουσιασμό τον παλιό Ολυμπιονίκη Paavo Nurmi να μεταδίδει το Ολυμπιακό φως στο βωμό του σταδίου την ώρα που χιλιάδες περιστέρια ελευθερώνονταν στον ουρανό.

Διάρκεια – 19 Ιουλίου έως 3 Αυγούστου 1952

Συμμετοχή – 4955 αθλητές (519 Γυναίκες, 4436 Άνδρες), από 69 χώρες.

1956 – Μελβούρνη

Οι δέκατοι έκτοι Ολυμπιακοί Αγώνες έγιναν στην Μελβούρνη το 1956.Το κυριότερο χαρακτηριστικό των αγώνων αυτών ήταν ότι διεξήχθησαν σε δυο περιόδους. Ξεκίνησαν το καλοκαίρι με τα ιππικά αγωνίσματα στη Στοκχόλμη και συνεχίστηκαν το χειμώνα στην Μελβούρνη, εξαιτίας των κλιματολογικών συνθηκών που χαρακτηρίζουν το νότιο από το βόριο ημισφαίριο. Επίσης στους αγώνες αυτούς για πρώτη φορά οι πολιτικές αντιπαραθέσεις οδήγησαν αρκετές χώρες στην αποχή από τους Ολυμπιακούς Αγώνες.
Παρά το γεγονός ότι αρκετές χώρες ματαίωσαν την αποστολή εθνικών ομάδων αθλητών στη Μελβούρνη, τελικά οι Αγώνες πραγματοποιήθηκαν σε μια προσπάθεια να αναπτερωθεί το ηθικό της διεθνούς κοινότητας και να υπερισχύσει το κάλεσμα της ειρήνης και της συμφιλίωσης. Σ’ αυτό το ενωτικό πνεύμα μπορεί να ερμηνευτεί και η αναγγελία των δύο Γερμανιών (Ανατολικής και Δυτικής) ότι θα αντιπροσωπευθούν από μία γερμανική ομάδα. Σε περίπτωση δε γερμανικής νίκης τον εθνικό ύμνο θα αντικαθιστούσε η 9η συμφωνία του Μπετόβεν. Η δεύτερη κίνηση αντιπερισπασμού, η οποία έμελλε να σώσει την κατάσταση από την καταστροφή, ήταν η σθεναρή φωνή του Προέδρου της ΔΟΕ Avery Brundage, που δήλωνε: «…είτε δίκαιοι είτε άδικοι είναι οι επιδιωκόμενοι σκοποί εκείνων που κατά καιρούς διαφωνούν, δεν είναι δυνατόν και δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται οι Αγώνες για πολιτικούς σκοπούς. Οι Ολυμπιάδες είναι η παγκόσμια έκφραση της ενδόμυχης ελπίδας και της προσευχής των ανθρώπων για την ειρήνη και την ησυχία…».

Διάρκεια – 22 Νοεμβρίου έως 8 Δεκεμβρίου 1956

Συμμετοχή – 3314 αθλητές (376 Γυναίκες, 2938 Άνδρες), από 72 χώρες.

1960 – Ρώμη

Οι δέκατοι έβδομοι Ολυμπιακοί Αγώνες διεξήχθησαν στη Ρώμη το 1960, η οποία ήταν η μόνη από τις μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες που δεν είχε αναλάβει έως τότε. Οι αγώνες αυτοί χαρακτηρίσθηκαν οι ”Αγώνες της λεπτομέρειας” αφού είχαν προβλεφθεί όλες οι πιθανές δυσκολίες που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την διεξαγωγή μιας άρτιας σχεδιασμένης οργάνωσης.
Οι Αγώνες της Ρώμης επέτρεψαν την επίσημη συμμετοχή αντιπροσωπειών από την Αφρική, από τις ανεξάρτητες πια πρώην αποικίες. Ο αγώνας του Αιθίοπα μαραθωνοδρόμου Abebe Bikila και ο τερματισμός του στην αψίδα του Κωνσταντίνου, εκεί που στο παρελθόν ο Μουσολίνι είχε κηρύξει την έναρξη της ιμπεριαλιστικής του πολιτικής, συμβόλισε τη νέα κατάσταση. Παράλληλα, η τεχνολογία έκανε αισθητή την εμφάνισή της και η χρονομέτρηση από το 1960 και στο εξής θα γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο.

Διάρκεια – 25 Αυγούστου έως 11 Σεπτεμβρίου 1960

Συμμετοχή – 5338 αθλητές (611 Γυναίκες, 4727 Άνδρες), από 83 χώρες.

1964 – Τόκιο

Οι δέκατοι όγδοοι Ολυμπιακοί Αγώνες τελέσθηκαν το 1964 στο Τόκιο. Στην διάρκεια διεξαγωγής των αγώνων οι Ιάπωνες εμφάνισαν νέα επιτεύγματα και προϊόντα κορυφαίων ιαπωνικών εταιρειών, με αποτέλεσμα να κυριαρχήσει η τελειότητα, η ακρίβεια του δευτερολέπτου και ο σχολαστικός προγραμματισμός. Έτσι αυτοί οι αγώνες χαρακτηρίσθηκαν ως οι ”ηλεκτρονικοί”. Επίσης όσοι μετείχαν στους αγώνες ενθουσιάστηκαν με την φιλοξενία των Ιαπώνων και, τελικά αυτοί οι Ολυμπιακοί Αγώνες έμειναν στην ιστορία ως οι ”Αγώνες της Χαράς”. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε αυτούς τους αγώνες πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά προληπτικός έλεγχος αντί – ντόπιγκ.
Το γεγονός ότι για πρώτη φορά Ασιατική χώρα αναλάμβανε τη διοργάνωση Ολυμπιακών Αγώνων, κατέστησε την επιτυχία τους θέμα γοήτρου για ολόκληρο τον ιαπωνικό λαό, ακόμη δε περισσότερο για την Ιαπωνική Ολυμπιακή Επιτροπή.

Εύλογες είναι οι δύο πρώτες εικόνες στην Ολυμπιακή ταινία του Κον Ιτσικάβα. Η πρώτη είναι ένα εναέριο πλάνο που παρουσιάζει την Ολυμπιακή φλόγα να ελίσσεται ανάμεσα στα ερείπια της Χιροσίμα και του Ναγκασάκι. Η δεύτερη παρουσιάζει και πάλι τη φλόγα συντροφιά με τον ήλιο που ανατέλλει στις κορυφές του Φίτζι. Και οι δύο είναι ουσιαστικά τα γεωπολιτικά μηνύματα της Ολυμπιάδας του Τόκιο: η φρίκη από την ανάμνηση του πολέμου, αλλά και ο εορτασμός της αναγέννησης και της αποδοχής από τη διεθνή κοινότητα.

Διάρκεια – 10 έως 24 Οκτωβρίου 1964

Συμμετοχή – 5151 αθλητές (678 Γυναίκες, 4473 Άνδρες), από 93 χώρες.

1968 – Μεξικό

Οι δέκατοι ένατοι Ολυμπιακοί Αγώνες τελέσθηκαν στο Μεξικό το 1968. Πραγματοποιήθηκαν σε μια εποχή όπου υπήρχαν έντονες αντιδράσεις για την σοβιετική εισβολή στην Τσεχοσλοβακία, ενώ ο απόηχος των φοιτητικών εξεγέρσεων τόσο στην Γαλλία όσο και στις ΗΠΑ δεν είχε κοπάσει ακόμα. Αξίζει να σημειωθεί ότι για πρώτη φορά εισήχθη η ηλεκτρονική χρονομέτρηση σε όλα τα αθλήματα.
Ιδιαιτέρως πρωτοποριακή πρέπει να θεωρηθεί η έμπνευση των διοργανωτών να επαναφέρουν τους Ολυμπιακούς αγώνες τέχνης, που από καιρό είχαν καταργηθεί λόγω της χαμηλής ποιότητας των συμμετοχών. Με την καθοδήγηση του διεθνούς φήμης αρχιτέκτονα Pedro Ramirez Vasquez οργάνωσαν μια σειρά από φεστιβάλ και εκθέσεις στην πόλη του Μεξικό, με συμμετοχές από 97 χώρες. Με 20 θεματικές ενότητες, ανάμεσά τους η γλυπτική σε δημόσιους χώρους, η ποίηση, η λαϊκή τέχνη, η αρχιτεκτονική, η τοιχογραφία, η έκθεση αφίσας, ο χορός και η τζαζ, έδωσαν νέα πνοή στα διεθνή δεδομένα και έφεραν στο προσκήνιο του ενδιαφέροντος την καλλιτεχνική έκφραση είτε μέσα από την τοπική παραδοσιακή τέχνη είτε μέσα από τελετουργικές παρουσιάσεις. Τα καλλιτεχνικά δρώμενα που συνόδευσαν τη δέκατη ένατη Ολυμπιάδα κατόρθωσαν να ξεπεράσουν τη στενότητα των γεωγραφικών ορίων και των πνευματικών στερεοτύπων. Η διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων του Μεξικό δεν άγγιξε βέβαια τα όρια της τελειότητας της διοργάνωσης του Τόκιο, κέρδισε όμως την εκτίμηση του αθλητικού, και όχι μόνο, κόσμου.

Διάρκεια – 12 έως 27 Οκτωβρίου 1968

Συμμετοχή – 5516 αθλητές (781 Γυναίκες, 4735 Άνδρες), από 112 χώρες.

1972 – Μόναχο

Οι εικοστοί Ολυμπιακοί Αγώνες που έγιναν στο Μόναχο έμειναν στην ιστορία όχι για τις αθλητικές εγκαταστάσεις τους αλλά για τα γεγονότα της 5ης Σεπτεμβρίου. Ενώ διεξάγονταν οι αγώνες Παλαιστίνιοι, μέλη της οργάνωσης ”Μαύρος Σεπτέμβρης”, που διακήρυσσαν ότι αγωνίζονταν για την απελευθέρωση της Παλαιστίνης εισέβαλαν στο Ολυμπιακό χωριό και κατέλαβαν το οίκημα 31. Ακολούθησαν συμπλοκές με αποτέλεσμα το θάνατο 18 ανθρώπων.
Τα αιματηρά επεισόδια στο Μόναχο σηματοδότησαν αρνητικά την εξέλιξη των Ολυμπιακών Αγώνων, οι οποίοι στο εξής περιήλθαν στην αρμοδιότητα των εθνικών και διεθνών αστυνομικών υπηρεσιών ασφαλείας, όσο και των αθλητικών ομοσπονδιών. Ακόμη και σήμερα, το Ολυμπιακό χωριό, η νησίδα της πολυεθνούς αθλητικής κοινότητας των νέων, περικλείεται από δεκάμετρους ηλεκτρονικούς φράκτες που στην κορυφή τους καταλήγουν σε κοφτερά συρματοπλέγματα.

Διάρκεια – 26 Αυγούστου έως 11 Σεπτεμβρίου 1972

Συμμετοχή – 7134 αθλητές (1059 Γυναίκες, 6075 Άνδρες), από 121 χώρες.

1976 – Μόντρεαλ

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του Μόντρεαλ το 1976 θεωρούνται από τις πιο επιτυχημένες διοργανώσεις στην ιστορία του θεσμού, ωστόσο δεν έλειψαν τα προβλήματα που αφορούσαν κυρίως το οικονομικό κόστος για την κατασκευή των Ολυμπιακών έργων. Οι 20 αγώνες χαρακτηρίστηκαν ως Ολυμπιακοί των ”τεσσάρων κύκλων” αφού δεν έλαβε μέρος το σύνολο σχεδόν των Αφρικανικών χωρών.
Τα σύννεφα που δημιούργησαν οι πολιτικές σκοπιμότητες δεν στάθηκαν ικανά να επηρεάσουν τις επιδόσεις των αθλητών. Κύρια χαρακτηριστικά της Ολυμπιάδας

υπήρξαν η έντονη παρουσία νέων και η επιβεβαίωση για τη λήξη της αμερικανικής κυριαρχίας στο χώρο του ανδρικού στίβου. Ανερχόμενη δύναμη της Ολυμπιάδας δεν ήταν άλλη από την ομάδα της Ανατολικής Γερμανίας, οι γυναίκες της οποίας κατέκτησε 9 χρυσά μετάλλια. Αντίστοιχη πρωτιά σημείωσαν οι Αντατολικογερμανίδες αθλήτριες και στην κολύμβηση, ενώ στους άνδρες επικράτησαν οι Αμερικανοί με 12 χρυσά μετάλλια και την κατάρριψη 11 παγκόσμιων επιδόσεων.

Διάρκεια – 17 Ιουλίου έως 1 Αυγούστου 1976

Συμμετοχή – 6084 αθλητές (1260 Γυναίκες, 4824 Άνδρες), από 92 χώρες.

1980 – Μόσχα

Από την δεκαετία του 1960 και μετά, η πολιτική έγινε προσδιοριστικός παράγοντας της μορφής των Ολυμπιακών Αγώνων. Οι κοινωνικές ταραχές στο Μεξικό το 1968, τα τραγικά γεγονότα του Μονάχου το 1972 και το μποϊκοτάζ των αφρικανικών χωρών στους αγώνες του Μόντρεαλ το 1976 υπήρξαν τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα. Η «παράδοση» αυτή έμελλε να σημαδέψει και τους εικοστούς πρώτους αγώνες της Μόσχας το 1980. Το πρόβλημα αυτη την φορά ήταν η σοβιετική εισβολή στο Αφγανιστάν, η οποία προκάλεσε, ως έκφραση διαμαρτυρίας, την απουσία ορισμένων μεγάλων αθλητικών δυνάμεων που προέρχονταν από τον λεγόμενο δυτικό κόσμο.
Η απόφαση των Αμερικανών να μποϋκοτάρουν πρώτοι την Ολυμπιάδα της Μόσχας προκάλεσε αλυσιδωτές αντιδράσεις “συμπαράστασης” από σειρά ευρωπαϊκών κρατών. Οι Σοβιετικοί χαρακτήρισαν την αποχή των ΗΠΑ απαράδεκτη και δημαγωγική και έσπευσαν να την ερμηνεύσουν ως σκόπιμη προσπάθεια υποβάθμισης των Αγώνων με την απουσία μεγάλων αθλητών και εξαφάνισης της πιθανότητας να πληγωθεί το αμερικανικό αθλητικό γόητρο από μια σοσιαλιστική χώρα. Την Αμερική ακολούθησαν ο Καναδάς, η Δυτική Γερμανία και η Κίνα, για δικούς τους όμως λόγους. Αρκετές χώρες αποφάσισαν -σε ένδειξη διαμαρτυρίας- να παρελάσουν στην τελετή έναρξης με την Ολυμπιακή και όχι με την εθνική τους σημαία. Ανάμεσά τους η Δανία, η Αυστρία, η Ισπανία κ.ά. ‘Αλλες πάλι, όπως η Γαλλία, η Μεγάλη Βρετανία, το Βέλγιο και η Ελβετία δε συμμετείχαν στην παρέλαση, ενώ η Ελλάδα σε ένδειξη διαμαρτυρίας αποφάσισε την εκπρόθεσμη, σε

σχέση με την ημερομηνία έναρξης των Αγώνων, έκδοση της αναμνηστικής σειράς γραμματοσήμων με θέμα “Ολυμπιακοί Αγώνες 1980”.

Διάρκεια – 19 Ιουλίου έως 3 Αυγούστου 1980

Συμμετοχή – 5179 αθλητές (1115 Γυναίκες, 4064 Άνδρες), από 80 χώρες.

1984 – Λος Άντζελες

Οι αγώνες τους Λος Άντζελες το 1984 υπήρξαν επιτυχείς τόσο στον οργανωτικό όσο και στον αγωνιστικό τομέα. Οι αγώνες αυτοί χαρακτηρίστηκαν ως οι Ολυμπιακοί της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και των πολυεθνικών εταιριών, αφού δαπάνησαν εκατομμύρια δολάρια με απώτερο στόχο την διαφήμιση και την κερδοσκοπική εκμετάλλευση των αγώνων.
Ηταν η «...Ολυμπιάδα των πολυεθνικών, των κομπιούτερ, των ακτίνων λέιζερ ... με σίγουρο πρωταθλητή και νικητή το αμερικανικό εμπορικό δαιμόνιο...». Η εισαγωγή του αμερικανικού μάνατζμεντ μεγαλούργησε καθώς η πόλη του Λος ‘Αντζελες ήταν απρόθυμη να αναλάβει το οικονομικό βάρος της διεξαγωγής. Αφού δεν υπήρχε άλλη λύση από τη ματαίωση των Αγώνων, η ΔΟΕ υποχρεώθηκε να καταργήσει τους δικούς της κανόνες και να υπογράψει μια σειρά από πρωτοφανείς για την Ολυμπιακή παράδοση συμφωνίες. Με βάση αυτές η Οργανωτική Επιτροπή των Αγώνων του Λος ‘Αντζελες ως ιδιωτική μη κερδοσκοπική εταιρεία και η Ολυμπιακή Επιτροπή των ΗΠΑ θα ήταν από κοινού υπεύθυνες για το οικονομικό κόστος της διοργάνωσης. ΄Ετσι, μπαίνουν στο χορό της οικονομικής στήριξης των Αγώνων 130 πολυεθνικές εταιρείες, τράπεζες, ιδιωτικοί τηλεοπτικοί σταθμοί, ακόμα και αεροπορικές εταιρείες.

Διάρκεια – 28 Ιουλίου έως 12 Αυγούστου 1984

Συμμετοχή – 6829 αθλητές (1566 Γυναίκες, 5263 Άνδρες), από 140 χώρες.

1988 – Σεούλ

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες στην Σεούλ της Νότιας Κορέας το 1988 είχαν όλες τις προϋποθέσεις για να μείνουν στην ιστορία του θεσμού ως μια από τις πιο επιτυχημένες οργανώσεις. Ωστόσο τα κρούσματα ντοπαρίσματος που αποκαλύφθηκαν στην διάρκεια των αγώνων, με σημαντικότερο εκείνο του Ben Johnson, επισκίασαν τις προϋποθέσεις αυτές και δημιούργησαν ένα κλίμα αρνητικό όσον αφορούσε την αξιοπιστία του θεσμού.
Κατά τη διαδρομή της φλόγας προς το στάδιο υπήρξε τέτοια κινητοποίηση του πληθυσμού ώστε η σκυταλοδρομία να αποτελέσει ένα γεγονός χωρίς προηγούμενο. Η εντυπωσιακή τελετή έναρξης ήταν το αποτέλεσμα έξι χρόνων σχεδιασμού από μια ομάδα περίπου 100 καλλιτεχνών, ακαδημαϊκών και εξειδικευμένων παραγωγών.

Διάρκεια – 17 Σεπτεμβρίου έως 2 Οκτωβρίου 1988

Συμμετοχή – 8391 αθλητές (2194 Γυναίκες, 6197 Άνδρες), από 159 χώρες.

1992 – Βαρκελώνη

Οι εικοστοί πέμπτοι Ολυμπιακοί Αγώνες της Βαρκελώνης το 1992 ήταν εντυπωσιακά διαφορετικοί από όλες τις προηγούμενες διοργανώσεις. Ήταν ταυτόχρονα μια λαμπρή αθλητική γιορτή και ένα καλαίσθητο στις μη αθλητικές του όψεις υπερθέαμα, μια γιορτή με οικοδεσπότη τον ισπανό πρόεδρο της ΔΟΕ Juan Antonio Samaranc. Την Ολυμπιάδα κάλυψε ο πρωτοφανής αριθμός 13082 εκπροσώπων της δημοσιογραφίας ενώ ο αριθμός των εθελοντών ήταν 34548.
Η συνύπαρξη τεσσάρων βασικών πολιτικών παραγόντων στη Βαρκελώνη της δεκαετίας 1980-1990, οι δημοτικές αρχές της πόλης με δήμαρχο τον Πασκάλ Μαραγκάλ, ο επικεφαλής της Ολυμπιακής Οργανωτικής Επιτροπής και το σοσιαλιστικό κόμμα της Καταλονίας, το οποίο ηγείτο, η αυτόνομη κυβέρνησή της και το ισπανικό κράτος, προκαλούσαν φόβους για τη δημιουργία έντονων πολιτικών προβλημάτων. Παρά τις ειδικές αυτές πολιτικές συνθήκες και τη νέα

δυναμική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που αναπτυσσόταν παράλληλα, οι Αγώνες πραγματοποιήθηκαν ως αποτέλεσμα ενός ιδιότυπου εσωτερικού Ολυμπιακού συναγωνισμού. Αξέχαστη θα παραμείνει η τελετή έναρξης με τον παραπληγικό αθλητή της τοξοβολίας Antonio Robollo να μεταδίδει με μια σπουδαία βολή τη φλόγα στο βωμό του σταδίου. Την έναρξη παρακολούθησαν 65.000 θεατές και 3.500.000 τηλεθεατές. Ολόκληρη η τελετή ήταν ένας ύμνος στην Ελλάδα, με την μελοποιημένη από τον Μίκη Θεοδωράκη «Ρωμιοσύνη» ν' αντηχεί σ' ολόκληρο το στάδιο.

Διάρκεια – 25 Ιουλίου έως 9 Αυγούστου 1992

Συμμετοχή – 9356 αθλητές (2704 Γυναίκες, 6652 Άνδρες), από 169 χώρες.

1996 – Ατλάντα

Το 1996 συμπληρωνόταν ένας αιώνας από την αναβίωση των σύγχρονων Αγώνων και πολλοί Έλληνες και ξένοι πολιτικοί και αθλητικοί παράγοντες υποστήριζαν ότι ο εορτασμός της χρυσής εκατονταετηρίδας έπρεπε να πραγματοποιηθεί στην ελληνική πρωτεύουσα. Παρά τις μεγάλες προσπάθειες και τις έντονες διαμαρτυρίες από πλευράς Ελλάδας, η Οργανωτική Επιτροπή της Ατλάντα κέρδισε τους Αγώνες.
Παρά την έκφραση ανησυχιών για την επιτυχία της τελετής αφής της Ολυμπιακής φλόγας, η όλη προσπάθεια στέφθηκε με επιτυχία. Η λαμπαδηδρομία που ακολούθησε την τελετή αφής και κάλυψε μεγάλο τμήμα των ΗΠΑ, προκάλεσε ειλικρινή αισθήματα συγκίνησης. Παρά τις μεγάλες προσδοκίες που είχαν δημιουργηθεί σχετικά με την λαμπρότητα και την αρτιότητα της διοργάνωσης τίποτα, ωστόσο δεν επιβεβαίωσε αυτές.

Διάρκεια – 19 Ιουλίου έως 4 Αυγούστου 1996

Συμμετοχή – 10318 αθλητές (3512 Γυναίκες, 6806 Άνδρες), από 197 χώρες.

2000 – Σίδνεϋ

Σαράντα τέσσερα χρόνια μετά την Μελβούρνη (1956) οι Ολυμπιακοί Αγώνες τελούνται για δεύτερη φορά στην Αυστραλία αλλά αυτή την φορά στο Σίδνεϋ. Οι 27οι Ολυμπιακοί Αγώνες ήταν η τελευταία ολυμπιακή διοργάνωση στη διάρκεια ενός αιώνα, στο πέρασμα του οποίου οι ολυμπιακές διοργανώσεις εξελίχθηκαν σε παγκόσμιας σημασίας οικονομικό, κοινωνικό, και πολιτιστικό γεγονός. Οι εθελοντές έφθασαν τον εκπληκτικό αριθμό των 46967.
Τα προβλήματα που φάνηκε πως θα δημιουργούσε η απόφαση να περάσει η Ολυμπιακή φλόγα από νησιά-χώρες της Ωκεανίας πριν φθάσει στην Αυστραλία απομακρύνθηκαν. Στην αληθινά φαντασμαγορική τελετή έναρξης, σε αντίθεση με αυτή της Σεούλ του 1988, δεν υπήρχε ίχνος ελληνικής παρουσίας, και κυριάρχησε η ιστορία της Αυστραλίας. Η παραχώρηση μέρους της τελετής έναρξης στους ιθαγενείς και η μετάδοση της φλόγας στο βωμό από την Αβοριγινή πρωταθλήτρια των 400μ. Cathy Freemain, ερμηνεύτηκε από πολλούς ως προσπάθεια γεφύρωσης των διαφορών που υπήρχαν στο εσωτερικό της διοργανώτριας χώρας. Αίσθηση προκάλεσε η παρέλαση αθλητών της Βόρειας και της Νότιας Κορέας με κοινή σημαία.

Διάρκεια – 15 Σεπτεμβρίου έως 1 Οκτώβρίου 2000

Συμμετοχή – 10651 αθλητές (4069 Γυναίκες, 6582 Άνδρες), από 199 χώρες.

2004 – Αθήνα

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες επιστρέφουν στην Αθήνα μετά από περισσότερο από ένα αιώνα. Χαρακτηρίστηκαν από όλους ως οι καλύτεροι Ολυμπιακοί Αγώνες που έγιναν ποτέ. Μία μικρή χώρα όπως η Ελλάδα κατάφερε να διοργανώσει τους καλύτερους Ολυμπιακούς Αγώνες, ανεβάζοντας τον πήχη πάρα πολύ ψηλά για τις επόμενες διοργανώσεις. Οι εθελοντές έφθασαν τις 45000. Για πρώτη φορά από το 1996, όλα τα μέλη της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής θα πάρουν μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Αυτό το χρόνο οι επίσημες μασκότ είναι δυο αδέλφια, ο Φοίβος και η Αθηνά, που ονομάστηκαν έτσι από το μυθικό Θεό του Ολύμπου Απόλλωνα – Φοίβο, Θεό του φωτός και της μουσικής και τη Θεά της Σοφίας, προστάτιδας της πόλης των Αθηνών, Αθηνά. Είναι εμπνευσμένες από το αρχαίες "δαίδαλα" που ήταν κούκλες και εκτός από από τις λατρευτικές χρήσεις που είχαν ήταν επίσης και παιχνίδια.

Η Τελετή Έναρξης πραγματοποιήθηκε στις 13 Αυγούστου 2004 σε μια αντίστροφη μέτρηση είκοσι οχτώ δευτερολέπτων —ένα δευτερόλεπτο για το κάθε ένα από τους Ολυμπιακούς Αγώνες που διοργανώθηκε μέχρι τον τελευταίο που φιλοξένησε η Αθήνα— από ήχους που δίνουν το ρυθμό ενός ενισχυμένου κτύπου της καρδιάς.

Υπήρξαν 28 αθλήματα που περιλάμβαναν στο σύνολο τους 37 αγωνίσματα. Η γυναικεία Πάλη συμπεριλήφθηκε για πρώτη φορά στο Ολυμπιακό πρόγραμμα. Το αγώνισμα της Σπάθης Γυναικών συμπεριλήφθηκε για πρώτη φορά στην Ολυμπιακή Ξιφασκία.

Διάρκεια – 13 έως 29 Αυγούστου 2004

Συμμετοχή – 10625 αθλητές (4329 Γυναίκες, 6296 Άνδρες), από 201 χώρες.

2008 – Πεκίνο

Οι Αγώνες της 29ης Ολυμπιάδας, κοινώς γνωστοί ως Θερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες 2008 διεξήχθησαν στο Πεκίνο, την πρωτεύουσα της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας από τις 8 (τελετή έναρξης) έως τις 24 Αυγούστου 2008. Η αγωνιστική δραστηριότητα ξεκίνησε από τις 6 Αυγούστου 2008.

Στους Αγώνες, έλαβαν μέρος περίπου 11.000 αθλητές μαζί με 5.500 προπονητές και συνοδούς από 204 χώρες. Διεξήχθησαν συνολικά 37 αγωνίσματα από 28 διαφορετικά αθλήματα. Η τελετή έναρξης στο νέο Εθνικό Στάδιο του Πεκίνου ξεκίνησε στις 8:00 μ.μ. τοπική ώρα, στις 8 Αυγούστου του 2008. Η ημερομηνία επιλέχθηκε λόγω της σύντομης αναπαράστασής της: 08-08/08/08. Ο αριθμός 8 για τους Κινέζους συμβολίζει την ευημερία.

Τα αγωνίσματα της ιππασίας διεξήχθησαν στο Χονγκ Κονγκ· ήταν η δεύτερη φορά που η ΔΟΕ επιτρέπει να διεξαχθούν τα αγωνίσματα της ιππασίας από δυο διαφορετικές Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές. Το 1956 οι Αγώνες είχαν γίνει στην Μελβούρνη, ενώ τα αγωνίσματα της ιππασίας στην Στοκχόλμη καθώς η Αυστραλία

είχε απαγορεύσει εισαγωγή αλόγων στην επικράτειά της.

Σε δημοφιλή αθλήματα όπως η κολύμβηση και η γυμναστική το πρόγραμμα άλλαξε λίγο καιρό πριν από την έναρξη των αγώνων με τους προκριματικούς να διεξάγονται σε απογευματινή τοπική ώρα και του τελικούς το πρωί ώστε να μεταδίδονται σε ώρες υψηλής τηλεθέασης στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Φημισμένοι αρχαίοι Ολυμπιονίκες

Μίλων του Κρότωνος

Ο πιο φημισμένος Ολυμπιονίκης στην πάλη ήταν ο Μίλων από τον Κρότωνα της Ιταλίας, με έξι νίκες (540/532/528/524/520/516 π.Χ.). Ήταν μαθητής του φιλοσόφου Πυθαγόρα. Υπάρχουν πολλές ιστορίες που αναφέρονται στην υπερφυσική δύναμη του Μίλωνα, την οποία απέκτησε σηκώνοντας κάθε μέρα ένα μοσχάρι, μέχρις ότου έγινε ταύρος. Λέγεται ότι σήκωσε ένα ταύρο στους ώμους του, τον οποίον αφού περιέφερε δύο γύρους στο στάδιο της Ολυμπίας, αργότερα τον έσφαξε και τον έφαγε μόνος του. Ήταν τέτοια η δύναμη του, που μπορούσε να ξεριζώσει τον κορμό ενός δένδρου.
Κανένας δεν μπορούσε να λυγίσει τα δάκτυλα του τεντωμένου χεριού του. Συνήθιζε να κρατάει στην χούφτα του ένα ρόδι και ενώ οι άλλοι προσπαθούσαν να του το πάρουν, πάντα στο τέλος το ρόδι παρέμενε άθικτο. Ήταν πολύ εύκολο γι' αυτόν να λυγίσει ένα χάλκινο νόμισμα μεταξύ του δείκτη και αντίχειρα. Όταν έγινε Ολυμπιονίκης και του έκαναν το άγαλμα του στην Ολυμπία, το σήκωσε και το τοποθέτησε στην βάση του, αν και ζύγιζε γύρω στα χίλια κιλά.
Το τέλος του ήταν τραγικό. Μια μέρα που βρισκόταν στην εξοχή, πλησίον του Κρότωνα, είδε ένα κορμό δένδρου με σιδερένιες σφήνες καρφωμένες επάνω του. Όταν ο Μίλων προσπάθησε να τις βγάλει, τα χέρια του πιάστηκαν ανάμεσα τους και δεν μπορούσε να τα ελευθερώσει. Χωρίς καμία βοήθεια παρέμεινε εκεί, ώσπου τον κατασπάραξαν οι λύκοι.

Αρραχίων της Φιγαλίας

Ένα ηρωικό και συγχρόνως τραγικό γεγονός έλαβε μέρος στην Ολυμπία το 564 π.Χ., όταν ο παγκρατιαστής Αρραχίων από την Φιγαλία πέθανε κατά την διάρκεια του αγώνος. Ο Αρραχίων βρισκόμενος σε δύσκολη θέση, όταν ο αντίπαλος του τον έπιασε με λαβή από τον λαιμό, κατόρθωσε να τον κάνει να παραιτηθεί (ο αντίπαλος ύψωσε το χέρι του), στρίβοντας το πόδι του, ενώ ο ίδιος πέθαινε. Αν

και νεκρός, ο Αρραχίων ανακηρύχθηκε νικητής. Κέρδισε σε τρεις συνεχείς Ολυμπιάδες (572/568/564 π.Χ.).

Θεαγένης της Θάσου

Ο Θεαγένης της Θάσου ήταν ένας από τους πιο φημισμένους παγκρατιαστές. Ήταν γιος ιερέως και όταν ήταν εννέα ετών, έκλεψε το μπρούτζινο άγαλμα ενός θεού και το μετέφερε στο σπίτι του. Όταν οι κάτοικοι της Θάσου το έμαθαν, ήθελαν να τιμωρήσουν το παιδί με θάνατο. Ευτυχώς για τον Θεαγένη, ένας από τους γέροντες της Θάσου πήρε την απόφαση, ότι η μόνη σωστή τιμωρία για το παιδί ήταν να μεταφέρει το άγαλμα πίσω στην βάση του.

Ο Θεαγένης νίκησε δυο φορές στην Ολυμπία, στην πυγμαχία το 480 π.Χ. και στο παγκράτιο το 476 π.Χ., καθώς και πολλές άλλες νίκες στα Πύθια, κλπ. Μετά τον θάνατο του, οι κάτοικοι της Θάσου του έκαναν άγαλμα και λέγεται ότι κάποιος που δεν μπορούσε να τον νικήσει εν ζωή, κτυπούσε το άγαλμα του κάθε βράδυ. Ένα βράδυ το άγαλμα έπεσε από την βάση του και τον σκότωσε. Οι κάτοικοι της Θάσου τότε αναγκασμένοι από τον νόμο, το πήραν και το πέταξαν στην θάλασσα.

Μετά από αυτό το γεγονός έπεσε ανυδρία στην Θάσο και ζητώντας την βοήθεια του μαντείου των Δελφών, έλαβαν τον χρησμό να φέρουν πίσω όλους τους εξόριστους. Οι κάτοικοι υπάκουσαν, αλλά η ανυδρία συνεχίζονταν και ζήτησαν την βοήθεια του μαντείου για δεύτερη φορά. Οι Δελφοί τότε τους είπαν, ότι ξέχασαν τον Θεαγένη. Όταν ψαράδες έπιασαν στα δίκτυα τους το άγαλμα και το έφεραν στην Θάσο, η ανυδρία σταμάτησε. Κατά την διάρκεια της μακράς αθλητικής σταδιοδρομίας του, ο Θεαγένης κέρδισε 1300 έπαθλα.

Πολυδάμας της Θεσσαλίας

Ο Πολυδάμας, από την Σκοτούσα της Θεσσαλίας, ήταν ένας από τους πιο φημισμένους Ολυμπιονίκες (408 π.Χ.). Λέγεται ότι, σαν τον Ηρακλή, σκότωσε με τα χέρια του ένα λιοντάρι. Σύμφωνα με μια άλλη ιστορία, έπιασε τα πόδια ενός μαινόμενου ταύρου, ο οποίος στο τέλος κατάφερε να ξεφύγει, αφήνοντας την οπλή του ποδιού του στα χέρια του Πολυδάμα.

Ο βασιλιάς της Περσίας Δαρείος, ο οποίος έμαθε για τα ανδραγαθήματα του Πολυδάμα, έστειλε απεσταλμένους με δώρα, και τον έπεισαν να πάει στα Σούσα. Μια μέρα ο Δαρείος έφερε τρεις από τους καλύτερους παλαιστές της Περσίας, για να μαχηθούν συγχρόνως με τον Πολυδάμα. Μετά από σύντομη μάχη, ο Πολυδάμας σκότωσε δύο από αυτούς, ενώ ο τρίτος τράπηκε σε φυγή.

Ο Πολυδάμας βρήκε τραγικό τέλος, όταν προσπάθησε να συγκρατήσει την σκεπή ενός σπηλαίου, στο οποίο βρισκόταν με φίλους του.

Σώστρατος της Σικυώνος

Σώστρατος ο παγκρατιαστής, ο επονομαζόμενος Ακροχερσίτης (ακραίε χείρες), από το ανορθόδοξο στυλ που χρησιμοποιούσε. Έπιανε τον αντίπαλο του από τα δάκτυλα, τα λύγιζε και δεν τα άφηνε, μέχρις ότου ο αντίπαλος του παραδοθεί.

Κέρδισε σε τρεις συνεχείς Ολυμπιακούς αγώνες (364/360/356 π.Χ.), καθώς η επιγραφή στο άγαλμα του στην Ολυμπία αναφέρει. Εκτός της Ολυμπίας, κέρδισε δώδεκα νίκες συνολικά στην Νεμέα και τα Ίσθμια και δύο στα Πύθια. Υπήρχε επίσης άγαλμα του στους Δελφούς.

Νομίσματα της Σικυώνος από το 320 π.Χ., τον απεικονίζουν.

Γλαύκος της Καρύστου

Ο Γλαύκος από την Κάρυστο, ο οποίος νίκησε στον αγώνα πυγμαχίας στην Ολυμπία το 520 π.Χ., ήταν γιος του γεωργού Δήμυλου, ο οποίος είχε δει τον γιο του να χρησιμοποιεί το χέρι του σαν σφυρί, για να βάλει το υνί στο αλέτρι.

Ο Γλαύκος προπονήθηκε για λίγο διάστημα πυγμάχος και πήγε στην Ολυμπία. Κατά την διάρκεια του αγώνος, χτυπήθηκε άσχημα από τον πεπειραμένο αντίπαλο του. Ο πατέρας του, ο οποίος παρακολουθούσε τον αγώνα από κοντά, βλέποντας τον γιο του σε άσχημη κατάσταση, του φώναξε: “γιε μου, δώσε την γροθιά του αρότρου”. Ο Γλαύκος συγκεντρώνοντας όλη την δύναμη που του απέμενε, χρησιμοποιώντας το χέρι του σαν σφυρί, χτύπησε τον αντίπαλο του, ο οποίος έπεσε στο έδαφος αναίσθητος.

Όταν ο Γλαύκος πέθανε, τον έθαψαν σε ένα μικρό νησί κοντά στην Κάρυστο, που σήμερα έχει το όνομα, νησί του Γλαύκου.

Διαγόρας της Ρόδου

Ο πυγμάχος Διαγόρας της Ρόδου (464 π.Χ.) ανήκε σε αριστοκρατική οικογένεια και κατά την διάρκεια της ζωής του, ήταν γνωστός σε όλη την Ελλάδα, ως το καλύτερο παράδειγμα αθλητού.

Η τεχνική του ήταν μοναδική. Δεν προσπαθούσε να αποφύγει τα κτυπήματα του αντιπάλου του και πάντοτε τηρούσε σχολαστικά τους κανόνες της πυγμαχίας.

Οι γιοι του έγιναν επίσης Ολυμπιονίκες και ήταν τυχερός να τους δει να κερδίζουν, ο ένας στην πυγμαχία και ο άλλος στο παγκράτιο. Μετά το επίτευγμα τους, οι γεμάτοι χαρά γιοι του Διαγόρα, στεφάνωσαν τον πατέρα τους με κλαδιά ελιάς και τον περιέφεραν στο στάδιο, επάνω στους ώμους τους. Ολόκληρο το στάδιο τους χειροκροτούσε και τους επευφήμιζε και όταν κάποιος του είπε να πεθάνει εκείνη την στιγμή, ο Διαγόρας άφησε το κεφάλι του να πέσει και πέθανε ακαριαία, στους ώμους των παιδιών του. Ο νεώτερος γιος του Διαγόρα, Δωριεύς,

έγινε ένας ικανός πολιτικός και στρατιωτικός ηγέτης και όταν συνελήφθη από τους Αθηναίους στον πόλεμο, τον άφησαν αμέσως ελεύθερο. Ο εγγονός του Διαγόρα, έγινε επίσης Ολυμπιονίκης.
Ο Διαγόρας κέρδισε επίσης τέσσαρες φορές στα Ίσθμια και δύο φορές στα Νέμεια, ο δε Πίνδαρος στις ωδές του τον περιγράφει σαν δίκαιο μαχητή και γίγαντα σαν άνθρωπο.

Μελαγκόμας της Καρίας
Ο πυγμάχος Μελαγκόμας της Καρίας, ο οποίος έγινε Ολυμπιονίκης το 49 μ.Χ., ήταν γνωστός σε όλη την Ελλάδα για τον ανορθόδοξο τρόπο της τεχνικής του στην πυγμαχία και για το εξαιρετικά ωραίο σώμα του και αρρενωπό πρόσωπο του. Είχε μεγάλη αντοχή, μπορούσε να παλεύει όλη την ημέρα χωρίς να κουράζεται. Κατά την διάρκεια της σταδιοδρομίας του, όπου είχε πολλές νίκες, ποτέ δεν πλήγωσε τον αντίπαλο του, πιστεύοντας ότι, το να πληγώνεις στους αγώνες ήταν έλλειψη γενναιότητας.
Ο Μελαγκόμας κατά την διάρκεια του αγώνος απέφευγε με επιδεξιότητα τα κτυπήματα του αντιπάλου του, ο οποίος εξουθενωμένος και απελπισμένος, παραδίδονταν. Ο Μελαγκόμας πέθανε σε νεαρά ηλικία.

Όρσιππος των Μεγάρων
Ο Όρσιππος από τα Μέγαρα, νικητής του αγώνος δρόμου το 720 π.Χ., διακρίθηκε σαν ο πρώτος Έλληνας που έτρεξε γυμνός στην Ολυμπία και τον επαίνεσαν για την πράξη του. Λέγεται πως έτσι άνοιξε τα σύνορα της πατρίδος του, ενώ οι εχθροί της προσπαθούσαν να τα μικρύνουν.

Λάδας του Άργους
Ο Λάδας του Άργους κέρδισε τον αγώνα του δολίχου το 460 π.Χ. Ήταν φημισμένος για το ελαφρύ του τρέξιμο. Λέγεται ότι τα πόδια του, δεν άφηναν αχνάρια στο έδαφος.

Λασθένης της Θήβας
Ο Λασθένης της Θήβας ήταν νικητής του δολίχου το 404 π.Χ. Ήταν επίσης ο νικητής του συναγωνισμού με άλογο δρόμου, τρέχοντας από την Κορώνεια έως την Θήβα.

Αγέας του Άργους
Ένας άλλος φημισμένος δρομέας ήταν ο Αγέας από το Άργος, ο οποίος κέρδισε στην Ολυμπία το 328 π.Χ. Αμέσως μετά την νίκη του, έτρεξε στο Άργος για να

τους δώσει τα καλά νέα, χωρίς να σταματήσει πουθενά.

Λεωνίδας της Ρόδου
Ο Λεωνίδας της Ρόδου ήταν ο μόνος από τους αρχαίους Έλληνες αθλητές που κατόρθωσε να κερδίσει, σε τέσσαρες συνεχείς Ολυμπιάδες και στα τρία αγωνίσματα: τον δίαυλο, το στάδιο, και οπλίτη δρόμου (164/160/156/152 π.Χ.).

Κυνίσκα της Σπάρτης
Η Κυνίσκα, κόρη του βασιλιά της Σπάρτης Αρχίδαμου, ήταν η πρώτη γυναίκα που είχε εκτροφείο αλόγων και η πρώτη που κέρδισε δύο Ολυμπιακές νίκες στο Τέθριππο (396, 392 π.Χ.).

Ηρόδωρος των Μεγάρων
Ο Ηρόδωρος των Μεγάρων κέρδισε εννέα συνεχείς Ολυμπιάδες στο αγώνισμα της σάλπιγγας (328 – 296 π.Χ.). Ο Ηρόδωρος ήταν ένας άνδρας τεραστίων διαστάσεων και στην εκστρατεία του Δημήτριου Πολιορκητού εναντίον του Άργους, χρησιμοποίησε δύο σάλπιγγες συγχρόνως, εμψυχώνοντας τους στρατιώτες να νικήσουν.

Πηγές
+

geocities.com/jimmyvalavanis | fhw.gr | dide.flo.sch.gr | beachreport.gr | gsp.org.cy | el.wikipedia.org | athensinfoguide.com | sikyon.com